

№ 34.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Eulalii P.
Piąt. św. Jana M.
Sob. św. Walentego M.
Niedz. św. Faustyna M.
Pon. św. Julianny P. M.
Wt. św. Patrycyusza B.
Sr. św. Symeona B. M.

Wschód słońca godz. 7 m. 28
Zachód słońca godz. 5 m. 04
Długość dnia godz. 9 m. 38
Przybyło dnia godz. 2 m. 04

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 5 „ 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja.

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.
Telefonu № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 12 lutego 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minko;
w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelony lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dniu świątecznym, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Założyciele Towarzystwa Akcyjnego

„SOSNOWICKA ELEKTRYCZNA STACJA”

niniejszem zawiadamiają, że ustawa w mowie będącego Towarzystwa została NAJWYŻEJ zatwierdzona w dniu 25 grudnia st. st. 1913 r., 7 stycznia n. st. 1914 r.

Ukonstytuowanie Towarzystwa mieć będzie miejsce w Łodzi w dniu 5 marca 1914 r.

Jednocześnie uprasza się udziałowców o uskutecznienie wpłat dalszych 20% zadeklarowanych udziałów w Banku Kupieckim Łódzkim w Łodzi do dnia 2-go marca r. b. i zdeponowanie kwitów tymczasowych za odpowiedni pokwitowaniem bankowym.

Teraz Mikołajewska 67. Resztek i partyjnych sztuk fabryki LEONHARDA i innych przeniesiona z Kątnej na Mikołajewską 67.
Łódź, Edmund WASILEWSKI. 641

Hurtowa i detaliczna SPRZEDAŻ
W SALONACH HOTELU „SAVOY“ ul. Krótka
WIELKI WIECZÓR BENEFISOWY Józefy Borowskiej znakomitej pieśniarki stylowej.
W piątek 13 lutego 1914 r.
Bilety w cenie rb. 3, 2, 1, codziennie do nabycia w kawiarni „SAVOY“ między godz. 4—8 wiecz. 498

Ważne dla pp. palących! Skład wyrobów tabaczkowych W. Drabikowskiego, Piotrkowska 95, obok apteki W-go Bartoszewskiego, sprzedaje tytoń i cygara z ustępstwem od 10—20%. Z dniem 1 kwietnia zostanie otwarta filia na ulicy Piotrkowskiej przy Rozwadowskiej. 420

Nowo-otworzony Bar - Restauracja „Waldschleschen“ DZIELNA № 1. Telef. 6-19.
Od 11 do 2 z 2-ch dań po 30 kop. Śniadania
Sale bilardowe. — Gabinety — Sale przyjęć. Codziennie koncert.

Zawiadomienie.

W odpowiedzi na ogłoszenie, umieszczone przez firmę F. Osikowski w „Rozwoju“ z dnia 28-go stycznia, zawiadamiam: założony przezemnie skład wyrobów tabaczkowych p. f. W. Drabikowski, stanowi moją wyłączną własność i jest prowadzony pod moim osobistym kierownictwem. Z firmą F. Osikowski nie miałem nigdy żadnych interesów, a nawet właściciela takowej nie mam przyjemności znać.

W. Drabikowski.

WĘGIEL KOSTKA I
Odstawa do domów od 20 korcy począwszy.
Antoni Heppen. 428

NOWA METODA POGŁĄDOWA
Niemieckiego języka
DEUGA 28 m. 8. 288 DEUGA 28 m. 5.

Pas ratunkowy.

Na wzburzonych falach Atlantyku tonie statek. Kapitan kazał spuścić łódzie i przygotowuje się wraz z całą załogą do opuszczenia statku. Marynarze nakładają pasy ratunkowe, tylko sternik, zamiast pasa, przywiązuje sobie do boków butelki.

— Co ty robisz? — pyta kapitan — cóż to za butelka?

— Z koniakiem Szustowa, panie kapitanie. Zwycięzcy pas bezpieczeństwa może mnie uratować tylko od utonięcia, a mnie chodzi o to, żebym nie zmarł i nie zdrętwiał w wodzie. Na to najlepszym środkiem jest koniak Szustowa. 541

Obawy wojenne.

W świecie polityki międzynarodowej zapanał pesymizm. Zabarwia on prasę europejską. Wyciska wyraźne piętno na taktyce poszczególnych gabinetów. Dwie wojny bałkańskie nie rozwiązały problemu tego półwyspu, ale go tylko zmieniły i—jeszcze bardziej zagmatwały. Od wieku przeszło oczekiwany pokój na Bałkanach, owa „Pax balcanica“, o której marzył Gladstone, nie zawitał ani na Bałkany ani do Europy po tych strasznych wojnach. Pokój bucharszteński jest tylko negatywnym owego pokoju bałkańskiego. Stanowi bowiem wzór, jak pokój taki, jeżeli ma być trwałym, wyglądać nie może. Stan rzeczy, jaki pokój ten wytworzył w Macedonii, jest bez porównania gorszy, niż za najgorszych czasów administracji tureckiej. Serbska polityka sumarycznego unifikowania bułgarów macedońskich jest bezprzekładną pod względem okrucieństwa. Grecy nie ustępują w niczem swoim przyjaciółom i sojusznikom serbskim. Pokój bucharszteński pogłębił tylko istniejące na Bałkanach różnice. Obarczył państwa tamtejsze nowymi olbrzymimi cie-

Teatr Polski
Dziś i jutro
Gegielniana 63.

„PARYASY” Gabryeli Zapolskiej.

żarami militarystyki, które normalny ich rozwój gospodarczy i kulturalny całkowicie zatamowały.

Taki wynik wojen bałkańskich pogorszył także stosunki między mocarstwami. Uruchomił on szereg pierwszorzędnej wagi problemów europejskich i azjatyckich, uczynił aktualnymi szereg kwestyj, które dotąd miały raczej akademicki charakter.

Najbardziej charakterystyczną cechą tej zmiany na gorsze z punktu widzenia zabezpieczenia pokoju jest odbywający się obecnie w coraz szybszym tempie proces pogłębienia zasadniczych przeciwieństw między Rosją a Niemcami. Stanowi to bezpośredni skutek tego osłabienia Turcji, które uczyniło aktualną kwestję całkowitej likwidacji tego państwa.

Podczas gdy w roku ubiegłym, podczas obu wojen bałkańskich, sytuacja polityczna w Europie charakteryzowała się najwybitniej antagonizmem rosyjsko-austriackim, to dzisiaj charakteryzuje się ona antagonizmem rosyjsko-niemieckim.

Jakie są źródła tego antagonizmu?

Wskutek rozgromienia Turcji europejskiej na porządku dziennym, siłą rzeczy, stanęła kwestya Turcji—azjatyckiej. Dwa mocarstwa mają w niej interesy nie tylko pierwszorzędne, ale wręcz życiowe. Są nimi Rosya i Niemcy. Rosya, która nie wyrzekła się i nie mogła się wyrzec dążności do ciepłego a wolnego morza, widzi w północnej części Turcji azjatyckiej jedyną drogę, którą może jeszcze dojść do tego morza. Niemcy, których kolonie afrykańskie już z powodów klimatycznych nie nadają się do pomieszczenia i zatrudnienia całej nadwyżki ich ludności, upatrują w Azji Mniejszej i Mezopotamii to jedyne wolniejsze miejsce „pod stołcem” które z korzyścią dla swego państwa i narodu mogą zająć. W ten sposób linie dążeń zasadniczych Rosyi i Niemiec krzyżują się z sobą w Azji Mniejszej tak samo, jak na Bałkanach przecinają się z sobą wytyczne dążeń Austrii i Rosyi.

Po wojnach bałkańskich Niemcy z nadzwyczajną energią i systematycznością zabrali się do umocnienia swego stanowiska w rozgromionej Turcji.

W tym celu zdołały nawet do pewnego stopnia złagodzić swój antagonistyczny stosunek do Anglii, która zabezpieczywszy się przed niemieckim Drang'em nach Osten w południowej Mezopotamii, pozostawia im coraz wyraźniej wolną rękę w Azji Mniejszej tembardziej, że sama z największą tylko niechęcią patrzyłaby na

zajęcie przez Rosję Armenii i posunięcie się jej w głąb tej części lądu azjatyckiego.

To też od pokoju bukareszteńskiego stosunek Rosyi do Niemiec zaczyna się psuć, dochodząc do stanu wielkiego i trwałego rozprzężenia z chwilą, gdy Niemcom udaje się zawładnąć całą armią turecką przez doprowadzenie do skutku słynnej misji generała Limana von Sandersa. Wbrew protestom Rosyi został on nie instruktorem i doradcą jak jego poprzednik von der Goltz pasza, ale naczelnikiem sztabu generalnego tureckiego, jego zaś podwładni oficerowie niemieccy otrzymali komendę brygad nawet najważniejszego korpusu — stambulskiego.

Dzielny minister wojny, Enwer, hej do niedawna, a dzisiaj pasza, jest więc tylko firmantem rządów niemieckich nad Złotym Rogiem, a Rosya oskarża Niemcy, że dążą do uczynienia z Turcji tego, co Anglia uczyniła z Egiptu, że chcą poprostu zabrać całe państwo.

Powoli więc dojrzewa antagonizm niemiecko-rosyjski do rozstrzygnięcia krwawego. Wobec niego nienawiść Rosyi do Austrii nie osłabła wprawdzie bynajmniej, ale draży sobie nowe łożysko. Rosya, licząc się z koniecznością wojny z Niemcami prowadził wielką akcję w celu sparaliżowania ich sojuszniczki Austrii.

W tym celu usiłuje ona, jeżeli nie w zupełności oderwać Rumunię od trójprzymierza, to przynajmniej unieruchomić ją przez związanie z państwami bałkańskimi, przede wszystkim zaś z Grecją i Serbią. Jak słychać udało się to dyplomacji rosyjskiej do pewnego stopnia, ponieważ Rumunia zawarła już podobno sojusz z Grecją. Dla Rosyi sojusz ten miałby tę dobrą stronę, że paraliżowałby Bułgarię wlec pozostawiałby wolne ręce Serbii wobec Austrii, równocześnie zaś unieruchomiłby Rumunię na wypadek wojny Rosyi z Niemcami i Austrią.

Tak w najogólniejszych zarysach przedstawia się położenie międzynarodowe w obecnej chwili. Jest ono w wysokim stopniu niepewne. Nowa wielka wojna dojrzewa w wytworzonym przez obie poprzednie wojny układzie stosunków europejskich.

Karygodna obojętność,

Stowarzyszenie wzajemnej pomocy pracujących w handlu i przemyśle, rozwijając swoją działalność, w marcu r. z. powołało do życia

sekcję właścicieli firm, członków Stowarzyszenia, których liczyło podówczas przeszło 70. Pomimo tak okazałej liczby właścicieli firm chrześcijańskich w Łodzi, bo nie chrześcijanie nie mogą być członkami tego Stowarzyszenia, sekcya ta dotychczas rozwijać się nie może i raczej wegetuje, niżby miała pracować energicznie ku pożytkowi samych właścicieli firm i idei unarodowienia naszego handlu i przemysłu.

Sekcję właścicieli firm powołano do życia w celu: 1) większego zbliżenia i zaznajomienia się między sobą kupców i przemysłowców; 2) wskazania dolegliwości w handlu i opracowania sposobów ich usunięcia; 3) solidarnej obrony praw, dotyczących naszego przemysłu i handlu i 4) popierania spraw filantropijnych i innych dotyczących samego Stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracujących w handlu i przemyśle.

Pomimo najlepszych chęci i energicznych a wytrwałych zabiegów przewodniczącego, podczas gdy inne sekcye tego Stowarz. rozwijają się pomysłnie, sekcję właścicieli firm ogarnęła od samego początku jej istnienia nieuleczalna śpiączka. Taka karygodna obojętność na sprawy zawodowe źle świadczy o uspołecznieniu naszych właścicieli firm i to w dobie usilnych starań trudnej walki o unarodowienie naszego handlu i przemysłu, bez czego nie może się dokonać gospodarcze odrodzenie naszego społeczeństwa.

Dla rozbudzenia śpiącej sekcji i pobudzenia jej do wyjątkowej pracy dla dobra Stowarzyszenia i ogółu zwołano w dniu 4 lutego r. b. ogólne zebranie członków sekcji, które miało ostatecznie orzec, czy sekcya właścicieli firm ma dalej istnieć, czy też należy ją zwinąć z powodu zbyt małego zainteresowania się jej sprawami jej członków. Na zebranie to zjawiła się jednak skandalicznie mała liczba członków. Postanowiono zatem zwołać w dniu 11 marca r. b. w lokalu Stowarzyszenia jeszcze jedno zebranie ogólne. Obecni na zebraniu lutymem członkowie sekcji właścicieli firm zobowiązali się wpłynąć osobiście na kolegów, by bywali na posiedzeniach i żywiej interesowali się sprawami sekcji oraz Stowarzyszenia.

Mamy nadzieję że sekcya właścicieli firm obudzi się wreszcie ze snu i karygodna obojętność na sprawy narodowe, tudzież interes ogółu naszego społeczeństwa zniknie wśród kupców polskich bezpowrotnie.

SŁ.

„Nadciągająca burza”.

Wydawca gazety „Świat”, p. Komarow, jako potomek generała, który, bez wypowiedzenia

16)

ARTUR GRUSZECKI.

KLEJNOT KORONY POLSKIEJ.

Powieść wielka.

(Wszystkie prawa zastrzeżone).

(Ciąg dalszy — patrz № 32).

— I jakie litcho cię zmanilo jechać dołem, Mędy droga górą Idzie, — zauważył Bartek.

— Nie wspominał o złem pod noc, — upomniał go Grzela, — nie daj Boże podstucha i zanie cię wodzić.

Zmrok istotnie zapadał, a nocne cienie zaczęły się czaić spodem po gęstych krzaczach i wychylać z lasu.

Niewierski, jakkolwiek widział konie żupne, zwrócone w stronę Wieliczki, spytał:

— Grzela, a ty jedziesz do miasta?

— A gdzieżby? Byłem w Książnicach Wielkich z panią u dziedzica, a teraz do domu wracam.

Ciekawy był Niewierski, od kogo i z kim jechał Grzela, ale wydało mu się niepolitycznie wypytwać o to w chwili, gdy wóz jejmościanki tonął w błocie, i rozporządził:

— Nijakiej rady nie widzę, ino jejmość panna przesiądiesz na mój wóz.

— Do waszmości? — podniosła ciemno-niebieskie oczy z pewną obawą, — a cóż będzie z Grzelą? Możeby się dało wyciągnąć mój wóz na suchsze miejsce i naprawić sakowe.

— Gadanie i tyle, — odrzekł chmurny Grzela, — noc pod bokiem, pustka wokoło... zanim wóz narychtuję, minie sporo czasu i chyba nadedniem dojedziemy. Kiedy pan Niewierski chce cię zabrać, panią, siadaj na jego wóz i dziękuj Panu Bogu, że zesał uczynnego czelaka w pomoc.

— Jakże się przesiądę? — patrzyła z niepokojem na rozlane błoto.

— Znajdź się rada, — zawołał Niewierski wesoło, — Bartek! Weź się na prawo i podjedź blisko.

Bartek mimo rozkazu nie ruszył koniami, pokręcił głową i ostrzegł:

— Panie... tam może złe czyha, wiadomo, że ono lubuje się w błocie. I sami wpadniem, i drugich nie poratujem. Czy nie snadniej, ażeby panna do nas przeszła, a my pomalutku przejedziemy górą.

— Dajno mnie konie, — siadł Niewierski na miejscu Bartka, i nie wjeżdżając w środek bagna, zatoczył wózkami półkoła, tak, że zady wózków zbliżyły się do siebie i od biedy można było ten przedział przeskoczyć.

Dziewczyna zmieszana, mierzyła oczyma odległość między wózkami i siedziała nieporuszona. Nietyle obawiała się skoku, lecz paliła się ze wstydu, że mogła się jej noga powinąć i wpaść w błoto wobec tego nieznanego mężczyzny.

— Odważnie, waćpanno, — zachęcał Niewierski, — stań na półdrabku, i na mój wózek.

— Kiedy się boję, — zacerwieniła się jak wiśnia.

Zniecierpliwiła Grzelę ta zwłoka z powodu bliższej nocy, i zawołał dość surowo:

— Nie czas na strachy... weź panią w kupa kielki i hoc na wózek, czy to panna pierwszy raz skoczysz. Noc za pasem, a na błocie jeno kaczkom dobrze żerować, — zaśmiał się.

Niewierski lejece oddał Bartkowi, sam stanął w wózku i wyciągając ręce, ośmielał:

— Podaj mi waćpanna swe rączki, odsadź się dobrze i skoczmy.

Rada, nierada, stanęła na półdrabkach, cała sponsowała i szepnęła:

— Sama skoczę.

— Nie radzę, — zaśmiał się Niewierski, — skąpiesz się waćpanna w błocie, a gotowalnia daleko.

Uznała, że dobrze radzi, dotknęła się rąk jego, skoczyła lekko jak sarna i znalazła się w objęciach Niewierskiego, który broniąc się odruchowo przed upadkiem, przycisnął ją do siebie i mimowolnie usta jego znalazły się tuż przy jej ustach.

Zmieszał się i zacerwienił Niewierski, jak żak przyłapany, szybko i zrećnie usadowił ją w wózku, a pokrywając zmieszanie uśmiechem, powiedział:

— Nareszcie jesteście w porządku, a jejmość panna przejrnęłaś nikiej ptaszek skrzydlaty.

— Młode to, to i lekkie, — zrobił uwagę Grzela, i do Bartka: — masz kawał sznura, to daj! Spróbuję wóz zadem wyciągnąć.

— Masz, a jutro mi zwrócisz. No, ostań z Bogiem!

(D. c. n.).

wojny, rozbił afgańczyków nad rzeką Kuszka, odznacza się wojowniczym temperamentem. Oto i teraz (w № 20) pod powyższym nagłówkiem woła:

„Zbliża się chwila, że Rosya będzie musiała przemówić naprawdę językiem wielkiego mocarstwa. Ugoda, temi dniami zawarta we Lwowie pomiędzy polakami a mazepowcami, powinna stać się kroplą ostatnią, przepelniającą po brzegi czarę cierpliwości rosyjskiej.

Zapowiedź otwarcia uniwersytetu „ukraińskiego“ we Lwowie, oraz przekształcenie Tow. imienia Tarasa Szewczenki na „Ukraińską akademię nauk“—są to fakty, których rosyjanin bez oburzenia pominąć nie może...

Jeśli będzie założony uniwersytet „ukraiński“, jeśli powstanie „ukraińska“ Akademia nauk, to idea jednoci narodu rosyjskiego otrzyma cios ostateczny (okonczalniy udar).

Przepełniają jedyny naród rosyjski, przemocą rozdierają na dwoje i pod godłem orła austriackiego, przy pomocy naszych przeciwników odwiecznych, polaków, stwarzają z Haliczą kraj, aby przyciągnąć ku niemu nasze szczęśliwe prowincje południowe.

Jeśli Kainowa robota mazepowców austriackich się powiedzie, jeśli rozdwoją naród rosyjski i oderwą 35 milionów matorosyan od panującego w Rosyi plemienia, to i samą Rosyą zmieni swój wygląd. Teraz Rosya stanowi jednolite państwo. Ze 170 milionów mieszkańców jest w niej conajmniej 120 milionów ludzi rosyjskich, t. j. wielkorosyan, matorosyan i białorusinów. Stanowią oni oddawna jeden naród, który zbudował Cesarstwo rosyjskie.

Czas już ukrócić knowania mazepowskie w Galicyi, czas powiedzieć rządowi austriackiemu, że przeładowanie ciałami wybuchowemi takiego składu prochu, jakim dla sąsiednich prowincji rosyjskich jest Galicya, zniewoli Rosyę do przedsięwzięcia środków, wskazanych przez uczucie samoobrony i obowiązku państwowego...

Oto niebezpieczeństwo, o które powinni się zatroskać ministrowie Sazonow i Kokowcow...”

„Neue Freie Presse“ wojuje!

Wczorajsza „Neue Freie Presse“ omawia w artykule wstępnym blizkie niebezpieczeństwo konfliktu austriacko-rosyjskiego. Dziennik zaznacza przedewszystkiem, że nowy ambasador austriacko-węgierski w Petersburgu, hr. Szapary, pomimo, że już dość dawno jest mianowany na to stanowisko, faktycznie obowiązków swoich nie pełni. Tak samo nowy ambasador rosyjski w Wiedniu, Szebeko, nie zdążył nawet rozejrzeć się w stosunkach tutejszych i wyjechał do Petersburga, gdzie do tej pory siedzi. Wobec tego stosunki dyplomatyczne między obu państwami tak jak gdyby nie istniały. Dyplomacya rosyjska, zdaniem „Neue Freie Presse“, chce osaczyć monarchię austriacko-węgierską od południa Węgier, w Galicyi wschodniej zaś wywołać ruch powstańczy. Plan Rosyi zmierza do tego, aby w chwili porachunku z Austrią część armii austriackiej uwięzioną była na Dunaju przez Rumunię i Serbię.

Obecnie ciągnie dalej „Neue Freie Presse“, bezpośrednim powodem niebezpieczeństwa wojny rosyjsko-austriackiej jest ugoda polsko-ruska w Galicyi i idące za nią równouprawnienie rusinów.

Samorząd dla Królestwa Polskiego.

Jak już donosiliśmy minister Sazonow oświadczył się za językiem polskim w samorządzie. Sazonow, jak mówią w Petersburgu, zrobił to pod wpływem ambasadora francuskiego, który oświadczył, że Francyi zależy na tem, że względów międzynarodowych, aby Królestwo Polskie było z rządów rosyjskich zadwolone, a nie skłaniało się ani na stronę Austrii, ani na stronę Niemiec. Dlatego należy uwzględnić życzenia polskie co do praw języka polskiego w samorządzie w Królestwie Polskiem.

Sfery najwyższe, jak donoszą z bardzo poważnego źródła—przyjęły memoriał Sazonowa bardzo przychylnie, zwłaszcza, że generał-guber-

nator warszawski Skallon w czasie swego ostatniego pobytu w Petersburgu, sprawę tę gorąco poparł.

Prawica Rady państwa atoli, dowiedziawszy się o tem, poruszyła w ostatnich dniach wszystkie sfery germanofilskie i wszystkie koła, przeciwne polakom, i rozpoczęła cichą walkę. Położenie do tej pory nie zostało wyjaśnione i niewiadomo, kto zwycięży.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Radzyna. Jutro Jordana.

TEATR POLSKI. (ul. Cegielniana Nr 63). Dziś i jutro „Paryasy“ Zapolskiej. Początek o godzinie 8-ej m. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Karnawał w Warszawie“. Początek o godzinie 8-ej min. 15 wieczorem.

TEATR MINIATURE z Warszawy (Cegielniana 34, dawniej „Urania“). Codziennie dwa przedstawienia: o godz. 8 i 10; w niedziele i święta cztery przedstawienia: o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

ZEBRANIA. Dziś ogólne zebranie akuserek (w lokalu p. Kubiakowej, Nawrot 36).

MUZEM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(x) Kolejki szerokotorowe. Ministerium wojny zwróciło się do ministerium komunikacji z prośbą, aby kolejki podjazdowe w Królestwie Polskiem, budowane do stacji kolei magistralnych posiadały tor szeroki, aby ministerium wojny mogło z nich w razie potrzeby korzystać.

(a) Na szkoły elementarne. Na skutek postanowienia kuratora okręgu naukowego warszawskiego, naczelnik dyrekcyi naukowej nadesłał do kasy miejskiej asygnowane przez skarb rubli 28,210 na utrzymanie kompletów szkół elementarnych miejskich w Łodzi.

Wzmiankowana suma została wyasygnowana za cztery miesiące z ogólnego funduszu rubli 84,630 przeznaczonego na ten cel na rok 1913.

Wobec tego magistrat łódzki rozdzielił otrzymaną sumę proporcjonalnie do istniejących już kompletów szkolnych dla przekazania odpowiednim komisjom szkolnym, mianowicie: na szkoły polskie rb. 11,570, na szkoły niemieckie rb. 10,140; na szkoły żydowskie rb. 5,980 i na szkoły marmariackie rb. 520.

Ponieważ nadesłana suma obejmie wydatki na utrzymanie kompletów wykazanych przy podaniu do kuratora w roku ubiegłym, a obecnie przybyły nowe komplety szkół, magistrat postanowił prosić o wyasygnowanie jeszcze odpowiedniej sumy ze wzmiankowanego wyżej funduszu.

Zaznaczyć należy, że podział powyższy wy-daje się nam bardzo niesprawiedliwym.

Na szkoły ogólne, do których uczęszczają dzieci wszystkich wyznań, między temi i dzieci 250,000 mieszkańców polskich w Łodzi, wyasygnowano 11,570 rb.

Na szkoły niemieckie do których chodzą dzieci 60,000 niemców osiadłych w Łodzi, to jest zaledwie jedna czwarta wszystkich dzieci polskich, wyznaczono 10,140 rb.

Nie dziwny się, że szkoły niemieckie lepiej są uposażone niż inne.

Ha, spłacamy dług za Wrześnię!

(a) Na roboty miejskie. Ministerium spraw wewnętrznych zezwoliło na wyasygnowanie z łódzkiej kasy miejskiej rb. 10 tys. jako dodatkowy fundusz na roboty publiczne miejskie, na skutek prośby magistratu.

W ten sposób komitet robót publicznych będzie mógł wykonać budowę nowego zaprojektowanego kanału w kierunku ul. Benedykta do Długiej.

(x) Wieczór kursów handlowych. W ubiegłą sobotę dn. 7 b. m. słuchacze kursów handlowych p. Stanisława Lipińskiego, w sali Stowarz. pracujących w handlu i przemyśle urządzili wieczór tańczący, który zgromadził około 100 osób. Ochocza zabawa trwała do białego dnia.

Jako znamienne cechę zaznaczyć należy, że wieczór ten odbył się prawie zupełnie bez na-

pojów wysokowych, a jednak bieg zabawy nic a nic nie stracił na werwie.

(a) Otwarcie kursów pedagogicznych. Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie bezpłatnych kursów pedagogicznych dla kobiet przy miejskiej szkole Aleksandryjskiej.

Wykłady odbywać się będą wieczorem. Dotychczas zapisało się 26 słuchaczek.

(a) W sprawie opłat stemplowych od planów. Komitet techniczno-budowlany w Petersburgu zawiadomił gubernatora piotrkowskiego, że przy ściąganiu podatku stemplowego od rysunków i planów nadsyłanych do wydziału budowlanego, wynikają często nieporozumienia co do jednostki powierzchni podlegającej obciążeniu podatkiem.

Gubernator piotrkowski zawiadomił magistrat łódzki, że otrzymał od departamentu dochodów stałych wyjaśnienie w tej sprawie.

Za rozmiar jednostki obciążenia planów i rysunków na budowę miejskie uważać należy, zgodnie z przepisami ustawy, arkusz 13 cali długości i 8 cali szerokości.

Opłatę podatku stemplowego ustanowiono od powierzchni 4-ch stron, t. j. od każdych 416 kwadr. cali. Na każde cztery sekcy (4 str.) wypada przy planach na domy mieszkalne i marka stemplowa wartości 75 kop., na budowę zaś fabryczną po 1 rb. 25 kop.

Dotychczas opłata stemplowa pobierana była od każdej sekcy (strony).

(a) Odpowiedzialność kolei. Zarząd kolei Fabryczno-Łódzkiej otrzymał od departamentu kolejowego okólnik wyjaśniający, że za towary, przybyłe na stację odbiorczą i nie wykupione w terminie, a podlegające częściowemu zepsuciu lub uszkodzeniu z powodu wilgoci w magazynach i składach towarowych, żadne odszkodowania strat od kolei odbiorcy nie przysługują.

Towary takie, wysyłane za zaliczeniem, powinny być w dokumentach specjalnie odnotowywane.

(a) Z Resursy rzemieślniczej. Zarząd Resursy rzemieślniczej projektuje zorganizowanie Stowarzyszenia właścicieli sklepów spożywczych, założenia składu hurtowego wyrobów metalowych, składu węgla, drzewa opałowego i budowlanego.

W sprawie ubezpieczeń członków Resursy na życie, od ognia i nieszczęśliwych wypadków zarząd Resursy w porozumieniu z warszawskim towarzystwem ubezpieczeń „Wzajemna pomoc“ opracowywa materiały, dotyczący warunków asekuracyi i ulg dla członków Resursy oraz projekt przystąpienia do towarzystwa ubezpieczeń.

Referat ten przedstawiony będzie na najbliższem zebraniu ogólnem Resursy.

(a) O kursy rzemieślnicze. Wobec uzyskanego pozwolenia przez szkołę Rzemiosł chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności — na prowadzenie kursów rysunkowych dla dorosłych rzemieślników, Resursa rzemieślnicza postanowiła skorzystać z tego i porozumieć się z komitetem szkoły w celu zorganizowania specjalnego kompletu, któryby uczęszczał na kursy.

W sprawie tej ma się odbyć posiedzenie zarządu Resursy z udziałem starszych majstrów poszczególnych cechów.

(a) Ze Związku piekarzy. Przed kilku laty pomiędzy zarządem łódzkiego oddziału Zgromadzenia cechowego robotników piekarskich Król. Polskiego, a zarządem Zgromadzenia cechu majstrów piekarzy łódzkich zawartą została umowa, mocą której cech majstrów, właścicieli piekarni zobowiązał się do wypłacania przez pracodawców do kasy oddziału związku robotników piekarskich pół procent od zarobku pracujących, na rzecz funduszu zapomogowego, na wypadek choroby.

Obecnie wielu majstrów piekarzy, jak Bejenke z ul. Rzgowskiej, Sikorscy, Kruszyński i inni, pomimo że u nich pracują robotnicy piekarze, zapisani do związku, samowolnie cofnęli wpłacanie procentu na rzecz chorych. Wobec tego zarząd oddziału związkowców zwrócił się do cechu z zażaleniem na nieprawne postępowanie tychże majstrów.

(x) Towarzystwo „Krzewienia Oświaty“ zawiadomiła, że w niedzielę, dn. 15 lutego o godz. 4 i pół popoł. w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej nr. 11, adw. przysięgły Eug. Sokółowski

wygłosi świeżo opracowany, nader zajmujący, odczyt p. t. „Pieniądze a człowiek” (przedsiębiorstwa handlowe a kooperatywy). Różnica między czysto handlowymi a kooperacyjnymi przedsiębiorstwami.

Pierwszym, jako mającym jedynie na celu zysk, obce są zadania społeczne; drugie zaś, stanowią związek nie tylko kapitału, lecz i ludzi odgrywają ważną rolę, społeczną. — Rozwój kooperatywy wogóle. — Przykłady powodzenia kooperatywy w Rosji, w Polsce i Danii. — Rola kobiety w kooperatywie.

Bilety wejścia od 10 do 50 kop., dla członków po 5 kopiejek.

(c) Za związku felczerów. Wczoraj wieczorem, w lokalu własnym, przy ul. Konstancyńskiej nr. 5, odbyło się nadzwyczajne zebranie łódzkiego związku felczerów. Zagał je prezes p. Maciejewski. Na przewodniczącego powołano p. Gólachowskiego, który zaprosił na asesora p.p. Hellera i Maciejewskiego, a na sekretarza p. Pola.

Dr. H. Goldberg wygłosił odczyt z dziedziny chirurgii, poczem p. W. Maciejewski odczytał szczegółowo sprawozdanie, jako delegat na zjazd powszechny przedstawicieli związków felczerów w Moskwie w sprawie reformy teraźniejszego położenia felczerów.

Referat p. Maciejewskiego wywołał ożywioną dyskusję.

(x) Z towarzystwa warszawskich cyklistów. Nowo wybrany zarząd postanowił posiedzenia swoje odbywać stale w każdą środę o godzinie 8½ wieczorem.

Dla zebrań towarzyskich członków wyznaczone zostały czwartki, a dla prób koła dramatycznego — poniedziałki i piątki każdego tygodnia. Początek prób o godzinie 8½, punktualnie. Poza to postanowiono regulamin dla członków czynnych w egzemplarzach drukowanych rozesłać wszystkim członkom, jak również zaprenumerować kilka pism.

W dniu 21 b. m., w lokalu „Lutni” ul. Piotrkowska nr. 108, tow. urządza zabawę kostymową dla członków i zaproszonych osób.

(a) Odłożone zebranie. Wczoraj naczelnik dyrekcji naukowej rz. r. st. Bielajew nadesłał do prezydenta depeszę, że z powodu wezwania go przez kuratora okręgu naukowego warszawskiego w sprawach służbowych przybyć do Łodzi nie może.

Wobec tego zapowiedziane wczoraj w magistracie zebranie w sprawie założenia muzeum pedagogicznego nie doszło do skutku.

(x) Zebranie czeladzi zduńskich. W nadchodzącą niedzielę dnia 15 lutego b. r. odbędzie się ogólne zebranie czeladzi zduńskich we własnym lokalu przy ul. Głównej nr. 11 o godz. 2 po poł.

(h) Sklep stów. „Wyzwolenie”. Grono robotników, w liczbie 502, którzy wpłacili udziały po rubli 10, założyło przy ul. Piotrkowskiej nr. 292 sklep spożywczy „Wyzwolenie” i w sobotę ks. Tymieniecki sklep ten poświęcił.

Personel sklepowy składa się z 4 osób, już obznajmionych z tym handlem.

(a) W obawie przed wojskiem. Mieszkaniec tutejszy Chil Majer Bern, będąc powołany w r. 1912 przed komisję poborową, został z powodu braku zębów zupełnie uwolniony od wojska.

Przed kilku tygodniami Berna wezwano ponownie do piotrkowskiego gubernialnego urzędu wojskowego dla sprawdzenia. Przy superwizji okazało się, że brak mu w górnej szczęce 11-tu zębów, w dolnej zaś wszystkich zębów. Wobec tego zaszło podejrzenie, że Bern rozmyślnie kazał sobie usunąć zęby, dla uwolnienia się od służby wojskowej.

W sprawie tej wdrożono śledztwo sądowe, na którym Bern tłumaczył się, że z powodu częstego bólu zębów zostały one częściowo wyjmowane przez dentystę, lecz nie mógł wskazać ani nazwiska, ani miejsca zamieszkania owego dentysty.

Władze sporządziły protokół w celu pociągnięcia za oszustwo do odpowiedzialności sądowej Berna, którego osadzono w areszcie.

(a) Sprawa żydowska. Prowadzone przez sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi przy sądzie okręgowym piotrkowskim, Wieleckiego, badanie w sprawie masowego zwalniania żydów od pełnienia powinności wojskowej za

pomocą rozmyślnego kalectwa lub osób podstawionych — zostało już ukończone i akta sprawy przesłane do sądu.

Do odpowiedzialności pociągnięto 45 osób, z których część przebywa w więzieniu piotrkowskim, część zaś pozostaje na wolności za kaucją.

(p) Ślizgawica. Pogotowie nieustannie notuje wypadki zaszłe z poślizgnięcia się. Wypadki te tak często się powtarzają, że trudno przypuścić, aby nie było ku temu przyczyny. Otóż przyczyna, to nieusuwanie naulicah bocznych lodu z chodników i nie posypywanie tych chodników piaskiem.

Wczoraj świeżo A. Cremer na ul. Benedykta złamał nogę, na ul. Cegielińskiej nr. 42, dziesięcioletni Fajwel Zibert skruszył sobie obojczyk.

Nawet w ogrodzie przy ul. Mikołajewskiej Anna Zajdłot okaleczyła sobie silnie czoło.

Trzebaby temu zapobiedz, boć to jest tylko niedbalstwo stróżów.

(x) Bal. Chór sumowy przy kościele Sw. St. Koski w dniu 14 lutego r. b. w sali Tow. gimnastycznego przy ul. Zakątnej nr. 82 (obok ul. Podleśnej), urządza doroczny bal dla swych członków i zaproszonych gości.

Program będzie bardzo urozmaicony, część artystyczna będzie wykonaną pod kierunkiem profesora S. Sieji, po skończeniu nastąpią tańce przy doborowej orkiestrze.

(x) Zabawa. Chór św. Cecylii kościoła św. Anny, urządza dnia 14 lutego r. b. „Wieczornicę” połączoną ze śpiewami i tańcami dla swoich członków oraz zaproszonych gości, która odbędzie się w sali przy tymże kościele.

Początek o godzinie 8 wiecz., kuchnia i bufet na miejscu.

(x) Wielki doroczny bal kelnerów w dniu 17 lutego b. r. odbędzie się w Wielkiej sali Helenowej.

Program balu wiele urozmaicony. Sala upiękzona. Wiele niespodzianek.

(x) Wieczornica. Towarzystwo śpiewacze Im. Moniuszki, oddział chóru prymaryjnego przy kościele 5-go Józefa urządza wieczornicę dn. 14 b. m. dla swych członków i wprowadzonych gości w sali Angielskiej przy ul. Pasaż-Szulca 2, z udziałem chórów.

Po śpiewach nastąpią tańce. Początek punktualnie o godzinie 8-ej wieczorem.

(x) Dochód telefonu łódzkiego. Rozmowy prywatne w połączeniu telefonicznym Łódź - Warszawa, dały w r. 1913 czystego dochodu 8,500 r.

(a) Z inspekcji podatkowej. Inspektor podatkowy 1-go rewiru m. Łodzi, p. Aforonko, przeniesiony został na takież stanowisko do Warszawy w świeżo zorganizowanym XII-tym rewirze.

Miejsce p. Aforonki zajął inspektor III-go rewiru m. Łodzi, p. Miński; na opróżniony wakans po tym ostatnim zaangażowano p. Timczenko, inspektora z Kremienzuga, gubernii połtańskiej.

(a) Zawieszenie wypłat. Znow zawieszono wypłaty kilka firm manufakturalnych w Cesarstwie: w Taszkencie „Albinow”, pasywa wynoszą 340,000 rubli oraz „S. Mamatbajew”, pasywa wynoszą 58,000 rubli; w Petersburgu „P. I. Czernow”, pasywa 40,000 rubli; w Kozłowie „G. Amonow”, pasywa 30,000 rubli; w Teodozyi „K. Kasimow”, pasywa 30,000 rubli; oraz „Szesareman”, pasywa 25,000 rubli; w Tule „K. Narcew”, pasywa 25,000 rubli.

(h) Pożar szarpacza. Wczoraj o godzinie 5 minut 20 po poł. zawezwane zostały oddziały I i II straży ogniowej ochotniczej i straż miejska na ulicę Ludwiki nr. 55, gdzie paliła się bawełna na szarpaczu.

Ogień w zarodku ugasił II oddział straży ogniowej ochotniczej.

(x) Święto policyjne. Dla całej policji ustanowione zostało specjalne święto pułkowe 18 października.

(b) Ogledziny komisji. Komisja techniczno-budowlana pod przewodnictwem p. Andrejewa dokonała ogledzin następujących nieruchomości:

1) przy ulicy Cegielińskiej nr. 104 — trzypiętrowy budynek (klatki) Braci M. T. Pikelnych i znalazła, że fabryka może być prowadzona;

2) przy ulicy Ogińskiej nr. 12, gdzie właściciel Berek Szeps zaprojektował urządzenie składów spirytusu denaturowanego. Komisja oznala lokal za nieod-

powiedni pod względem bezpieczeństwa na wypadek pożaru;

3) przy ulicy Wierzbowej nr. 18, gdzie Sruł Liberman zamierza w specjalnym budynku urządzić farbarnię. Komisja uznała budynek za odpowiadający swemu przeznaczeniu;

4) przy ul. Nawrot nr. 96a, gdzie p. Karol Wende urządził mechaniczną ślusarnię i kuźnię. Komisja oba badyki przyjęła;

5) przy ul. Wierzbowej nr. nr. 1378b, 313a i 1380, gdzie p. Herman Werner zamierza w trzypiętrowym gmachu urządzić tkalnię. Komisja zezwoliła na urządzenie fabryki.

(a) Hycerze noża. Wczoraj wieczorem obok domu nr. 4, przy ulicy Nowo Targowej, pomiędzy towarzystwem złożonym z Franciszka Suwały, Feliksa Łagowskiego i Bolesława Kołodziejskiego wszczęła się sprzeczka, która następnie przeszła w bójkę.

Podczas tej bójki Bolesław Kołodziejski padł na ziemię krwią zbroczony. Okazało się, że otrzymał on rany nożowe w głowę.

Suwałę i Łagowskiego aresztowano.

(a) Znaczna kradzież. Ze sklepu Jakóba Lesmana, przy ul. Nowomiejskiej nr. 31, niewiadomi złodzieje skradli zapasy wstążek jedwabnych wartości około 2 tys. rb.

(a) Waryat w więzieniu. W tych dniach naczelnik więzienia przy ulicy Miłsza nr. 20 wydał polecenie nadzorcy, aby zawiadomił aresztantów, umieszczonych w jednej z większych celi, iż nazajutrz zostaną przewiezeni gdzieś indziej. Jeden z tych więźniów, niejaki Fajbus Kolski, usłyszawszy o tem postanowieniu, zaczął zachowywać się niespokojnie, mówiąc do swych towarzyszy: „wysłań nas na Syberję, wolę się zabić, niż być tam wysłanym”.

Od tej chwili Kolski zdradzał stan nienormalny. W nocy zerwał się z łóżka i zaczął krzyczeć: „umieram — ratunku”. Krzyk ten zbudził ze snu śpiących aresztantów i dozorcę więziennego. Kiedy dozorca wszedł do celi, aby dowiedzieć się o przyczynie hałasu, Kolski rzucił się na niego i chciał również bić swoich towarzyszy.

Wezwano natychmiast lekarza, który stwierdził pomieszenie zmysłów u Kolskiego.

Na obłąkanego włożono kaftan bezpieczeństwa i odwieziono do zakładu w Kochanówce.

(a) Wykrycie zabójstwa. W grudniu ubiegłego roku, w podwórzu domu nr. 24 na Wodnym Rynku, zabity został przez złodzieja, który dokonał rabunku, właściciel sklepu kolonialnego Mendel Glikman w pogoni za złodziejem.

Na razie nie udało się wykryć sprawcy zabójstwa. Obecnie policja ustaliła fakt, że zabójcą Glikmana jest recydywista 20-letni Michał Wojteżak.

(p) W maszynie. Na ulicy Południowej nr. 47 w fabryce Szillera i Bielszowskiego, robotnikowi tejże fabryki Aleksandrowi Czujkowskemu, lat 33, maszyna, na której pracował, zmiażdżyła prawą rękę.

(p) Usiłowanie samobójstwa. Wczoraj na ulicy Pańskiej nr. 44 Grana Markuszówna, lat 28, w mieszkaniu własnym usiłowała otruć się nieznana trucizną. W stanie beznadziejnym i nieprzytomnym odwieziono ją Pogotowie do szpitala Czerwonego Krzyża.

(p) Z ruzstowania. Na ul. Łomżyńskiej nr. 17 Józef Włodarczyk, robotnik budowlany, lat 25, spadł z ruzstowania z wysokości jednego piętrowa i złamał prawą nogę. Po nalożeniu opatrunku odwieziony został do szpitala Aleksandra.

(p) Paród na ulicy. Wczoraj na ul. Wschodniej 74 znaleziono Irenę Belent, lat 32, bez zajęcia w rozpoczętym porodzie. Pogotowie odwieziono ją do Przytulika położniczego.

(a) Kradzież. Z domu przy ulicy Nowo-Targowej nr. 4, niewiadomi złodzieje skradli bieliznę i różne rzeczy, wartości przeszło 200 rubli, należące do Ruchli Burko.

(a) Budowa szpitala w Zgierz. W sprawie budowy szpitala w Zgierz odbyło się w magistracie pod przewodnictwem prezydenta miasta p. Bortnowskiego, posiedzenie radnych i obywateli, na którym rozpatrywano plany gmachu szpitalnego.

W celu ostatecznego zakwalifikowania tego lub owego planu, zwołane zostanie wkrótce ponowne posiedzenie, na które zaproszeni zostaną dwaj lekarze łódzcy d-rzy Watten i Krusche.

(a) Łagiewnickie rolnicze Tow. pożyczkowo-oszczędnościowe, które rozpoczęło działalność swoją przed 2 miesiącami rozwija się bardzo pomyślnie. Oszczędności złożono dotąd zgorą 6,000, pożyczek zaś wydano na sumę blisko 15,000 rb. Oszczędności składają do kasy nie tylko dorośli, lecz także znaczna liczba dzieci, wśród których robudzono ideę oszczędnościową zapomocą rozdawania broszurek, traktujących o sposobach robienia oszczędności i wypływających stąd korzyściach.

(a) Obłąd religijny. Dzisiaj o godz. 7 i pół rano na stacyi kolejki zgierskiej dwie maryawilki oddawały część boską jakimś nowoprzy-

byłemu duchownemu maryawickiemu. Obie kobiety biegiły za duchownym i, padając co chwile przed nim na kolana, głośno modliły się do niego i zniewalały obecnych, aby również klękali....

Interweniowała policja, która sfanatyzowane kobiety zabrała do cyrkułu.

(a) Koniokradytwa w okolicy. Koloniście wsi Wykno, gminy Ciosny, w pow. brzezińskim, Gustawowi Haunowi, skradziono w tych dniach konia wartości 180 rb. Właścicielowi osady młyńskiej Drzazgowa Wola pod Będowem, Franciszkowi Rogowskiemu, skradziono parę koni wartości 200 rb. Koloniście z Turowa, w pow. brzezińskim, Wilhelmowi Wildemanowi, u-prowadzono nocy wczorajszej konia, przedstawiającego wartość 140 rb., a mieszkance teje wsi Łucyi Fechterowej—konia i bryczkę wartości 180 rb. Włóścianinowi wsi Kadłuby, Andrzejowi Witkowskiemu, skradziono parę koni z uprzężą ogólnej wartości 300 rubli.

SZTUKA.

(x) Teatr polski. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we czwartek głośna nowość w 5 aktach Gabryeli Zapolskiej p. t. „Paryasy“, która wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród melomanów teatralnych i nic dziwnego, Zapolska należy dziś do największych talentów w polskiej literaturze dramatycznej.

Sprzedż biletów na wszystkie cztery przedstawienia „Paryasów“ jest bardzo ożywiona.

W piątek „Paryasy“ G. Zapolskiej.

W sobotę po południu dla młodzieży arcydzieło w 6 aktach Rostanda „Orle“. Wszystkie krzesła po 50 i 40 kop., balkony i amfiteatr po 40 i 25 kop., łoże po 3 rb., większe po 4 rb. 50 kop.; wieczorem „Paryasy“ Gabryeli Zapolskiej.

W niedzielę po południu doskonała sztuka w 4 aktach Fr. Molnara „Bajka o wilku“; wieczorem po raz ostatni „Paryasy“ w 5 aktach G. Zapolskiej.

Bilety na wszystkie przedstawienia w cukierni p. Gostomskiego (dawniej Roszkowskiego) od 11 do 2 po południu i w kasie teatru od 5 do 9 wieczorem.

(x) Teatr Ludowy. W nadchodzącą niedzielę d. 15 b. m. w teatrze ludowym odbędą się dwa przedstawienia: po poł. o g. 3 po raz ostatni w tym sezonie dramat historyczny Józefa Szujskiego w 6 obrazach p. t. „Królowa Jadwiga“, który na każde przedstawienie ściąga tłumy publiczności. Wieczorem o g. 7 po raz pierwszy piękna baśń dramatyczna w 4 aktach z epilogiem p. t. „Madej z bój“ Karola Matauscha, uwieńczona pierwszą nagrodą na konkursie dramatycznym wydziału krajowego w Galicyi.

Sztuka jest napisana pięknym wierszem, jaskrawo maluje zabobonność górali i wywiera potężne wrażenie. Będzie to jeden z najładniejszych wieczorów w teatrze ludowym.

(x) Wieczory kameralne. Muzyka zbiorowa, przeznaczona do wykonania w pokoju (stad nosi nazwę kameralnej) jest bezwątpienia największą rozkoszą duchową dla prawdziwych miłośników sztuki tonów. Znani mecenasi sztuki i melomani uprawiają ją u siebie wsłuchując się całymi wieczorami w przecudne dźwięki, które płyną z duszy genialnych twórców muzycznych jak Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann, Mendelssohn, Raff, Brahms, Czajkowski i inni. Szeroki ogół mało ma okazji do poznania tego rodzaju muzyki. To też szkoła muzyczna przy Tow. imienia Szopena z udziałem własnych profesorów organizuje cykl takich wieczorów, aby udostępnić muzykę kameralną szerokim warstwom.

Pierwszy wieczór odbędzie się w piątek (t. j. jutro) w sali własnego lokalu przy ul. Wólczajskiej nr. 23 o godz. 8 i pół wiecz. Cena miejsc od 40 kop. do 1 rb.

(x) Z tow. muzycznego im. Szopena. Z powodu wieczoru kameralnego w sali tow., próba orkiestry symfonicznej w piątek, t. j. jutro, nie odbędzie się. Najbliższa przeto próba orkiestry we wtorek 17 lutego, na który to dzień dyrektor tow. prosi pp. członków orkiestry o liczne zgromadzenie się.

(x) Benefis p. J. Borowskiej. Jutro odbędzie się w hotelu „Savoy“ (ul. Krótka) wieczór benefisowy p. J. Borowskiej. Poza benefisantką wystąpią jeszcze pp.: Sławińska, Przybyszewski (junior), Ursztein, Szyk, Boleta i inni. Początek o godz. 10-ej wieczorem.

Z WARSZAWY.

* Głód węglowy.

Towarzystwo przemysłowców Królestwa Polskiego wysłało do ministrów handlu i przemysłu oraz skarbu i komunikacji telegram, w sprawie głodu węglowego w obrębie kolei Warszawsko-Wiedeńskiej.

Towarzystwo obawia się, że przy obecnej gospodarce na tej kolei, nieodpowiadającej wzrostowi życia przemysłowego, kolej Warszawsko-Wiedeńska stanie się niezdolną do przewozu zgłaszanych jej ładunków węglowych.

Wytwórczość kopalń dąbrowskich w r. 1913 zwiększyła się o 35 milionów pudów a w roku bieżącym przewidywany jest wzrost o dalsze 35 milionów pudów, w ciągu zaś następnych 2 lat zwiększenie to wyniesie około 18 proc. w porównaniu z rokiem 1912.

Tymczasem kolej Warszawsko-Wiedeńska nie przedsiębrała i nie przedsięwzię nic dla zwiększenia środków przewozowych.

Towarzystwo przemysłowców Królestwa prosi zatem o delegowanie na kolej Warszawsko-Wiedeńską specjalnej komisji międzywydziałowej dla wyjaśnienia istniejącego stanu rzeczy i podjęcia we właściwym czasie odpowiednich środków dla zapewnienia mieszkańcom i przemysłowi niezbędnego opału.

Podczas ubiegłych kilku tygodni liczne mniejsze i większe fabryki w Warszawie i na prowincyi z powodu braku węgla musiały na czas jakiś zawiesić pracę.

* Wykolejenie wagonów.

Wczoraj, o godz. 8-ej wiecz., na stacyi Grodzisk podczas przestawienia wagonów dwa z nich wykoleiły się, skutek czego uległa zatarasowaniu linia № 1.

Z tego powodu komunikacja pociągów pomiędzy stacyami Grodzisk i Żyrardów przerwana była w ciągu trzech godzin.

* Strajk obwarzankowy.

W Warszawie i na Pradze strajkowali czeładnicy w piekarniach wyrabiających specjalnie obwarzanki żydowskie, zwane „bejele“.

* Skon.

Wczoraj zmarł w Warszawie dr. Adam Mincer, popularny lekarz, ordynator szpitala św. Ducho, wybitny urolog. Żył lat 46.

* Przejazd.

Następca tronu serbskiego królewicz Aleksander przejeżdżał wczoraj przez Warszawę z Petersburga do Białogrodu.

* Grecy warszawscy.

Grecy warszawscy odbyli w tych dniach zebranie i postanowili starać się o utworzenie w Warszawie własnej gminy ze świątynią.

W Warszawie mieszka przeszło 300 rodzin greckich, trudniących się głównie wyrobem pieczywa lub pantofli.

Grecy warszawscy zamierzają porzucić poddaństwo tureckie i przyjąć greckie.

Z KRÓLESTWA.

Rozbicie się pociągu. Wczoraj o godz. 5-ej po południu w pobliżu semaforu na stacyi w Kielcach zatrzymano wchodzący na stację pociąg towarowy w oczekiwaniu na opróżnienie linii. W tej chwili wpadł na końcowe wagony tego pociągu idący za nim bezpośrednio pociąg towarowy. Skutkiem zderzenia rozbitych zostało 10 wagonów, a 4 uszkodzono. Maszyniści: Julian Pojec i Jan Mróz, oraz pomocnicy: Borchowski i Pawelec i konduktorzy Kocharuk i Bludowski odnieśli rany.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. O kasę oszczędności. Dzisiejszy „Głos Narodu“ zamieszcza ostry artykuł, atakujący zarząd miejski z dr. Leem na czele, że oddał przewodnictwo w najstarszej instytucyi polskiej finansowej Krakowa, w kasie miejskiej oszczędności, profesorowi uniwersytetu żydowi Rosenblattowi. Dziennik oskarża o frymarczenie urzędami na rzecz żydów wzamian za poparcie kliki żydowskiej i wzywa do obrony przed kliką i jej przyjaciółmi.

ZE LWOWA. Towarzystwo im. Mickiewicza. Towarzystwo im. Adama Mickiewicza wybrało ponownie na trzecie następcę na prezesa prof. Józefa Kallenbacha i uchwaliło uprosić akademię umiejętności w Krakowie oraz warszawskie Towarzystwo naukowe o subwencję na wydawanie przy „Pamiętniku literackim“ przerwanej „Bibliografii polskiej“.

— Głodni demonstrują. Bezrobotni chcieli wczoraj demonstrować przed namiestnictwem, ale ich rozpędzono. Wówczas zebrali się w rynku na placu Strzeleckim i rozbili kilka straganów. Namiestnik telegrafował do Wiednia o przysłanie niezwłocznie zapomogi. Przyrzeczono znaczną kwotę na roboty przy kanalizacji lwowskiej.

— Program prac sejmiku. Wczoraj zebrały się prezydya klubów sejmowych w celu ułożenia kalendarium sejmowego. Posiedzenie dzisiejsze sejmiku będzie poświęcone całkowicie ukończeniu sejmiku i wyborowi komisji sejmowej. Sprawozdanie komisji dla reformy wyborczej odczytane będzie dopiero na drugim posiedzeniu sejmiku.

— Reforma wyborcza. Wczoraj rozdano posłom projekt reformy wyborczej w brzmieniu komisji reformy.

— Narady episkopatu. Dzisiejsza konferencja episkopatu polskiego zajmie się omówieniem projektu reformy wyborczej.

TELEGRAMY.

Ustąpienie J. E. ks. metropolity mohylowskiego.

PETERSBURG, 11 lutego (wł.) „Dień“ donosi, że metropolita mohylowski J. E. ks. arcybiskup Kluczyński podał się do dymisji, a to z powodu niepowodzenia jego starań dla rosyjan katolików.

J. E. ks. metropolita rzeczywiście dawno już powziął zamiar ustąpienia ze swego wysokiego stanowiska w hierarchii duchownej.

Pobudkami jednak tego zamiaru są okoliczności charakteru ogólniejszego, a nie sami katolicy rosyjanie.

o wywóz „żywego towaru“.

PŁOCK, 11 lutego (wł.) Dziś rozpoczął się tutaj proces o wywóz żywego towaru.

Na ławie oskarżonych zasiadli: Chaja Lewandowska, Frimeta i Moszek Wollersteinowie Pessa Baumel i Kiwa Siberajch.

Swiadków wezwano 47.

Demonstracja studentów.

SZTOKHOLM, 11 lutego (wł.) Dziś w południe odbył się demonstracyjny pochód 4,000 studentów ze wszystkich uniwersytetów szwedzkich przed zamkiem królewskim.

Demonstracja urządzona była na korzyść powiększenia siły zbrojnej.

Król Oskar podczas pochodu stał na balkonie zamku.

Odmowa.

BERLIN, 11 lutego (wł.) Inspirowany „Lokal Anzeiger“ donosi w numerze dzisiejszym, że niemiecki następca tronu nie przyjął zaproszenia na bal dworski, odbyć się mający w nadchodzącą sobotę.

Aresztowanie słoweńców.

WIEDEN, 11 lutego (wł.) Z Lublany (Lai-bach) donoszą: W mieszkaniu prezesa „Sokoła“ słoweńskiego, Orazena i członka Rady miejskiej, Trylowskiego, odbyły się dziś rewizje.

Teatr „MINIATURE”

Cegielniana № 34 (dawniej „Urania”)

Dziś i jutro w operetce „SŁODKIE GRYZETKI” wystąpi gościnnie w roli Dyany Margrabiny Julia Godłowska prymadonna Teatru „Miniature” z Warszawy.

Jutro pierwszy gościnny występ znakomitej artystki **Adolfiny Zimajer.** 508

Obydwaj oskarżeni są o udział w propagandzie wielkoserbskiej.

Interpelacja o katastrofy kolejowe.

PETERSBURG, 11 lutego (wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu wieczornym Dumy rozpoznawano interpelację o katastrofy kolejowe.

W imieniu rządu przemawiali: Kozyrew; po słowie: Dobrowolskij, Muranow, Nikołajew i Mańkow.

Rozprawy były okropnie nudne.

Zagrożony parowiec.

LONDYN, 11 lutego (wł.) Parostatek osobowy „Silverdings” osiadł na mieliźnie w pobliżu wyspy Sully.

Załoga i pasażerowie znajdują się w niebezpieczeństwie. Inne parowce śpieszą im na pomoc.

Wybuch na samojeździe.

WIEDEN, 11 lutego (wł.) W bliskości Baden pod Wiedniem nastąpił wybuch benzyny na samojeździe omnibusowym, skutkiem czego 40 osób odniosło ciężkie poparzenia i rany.

Z ostatniej chwili.

Wybuch rewolucyj.

Waszyngton, 12 lutego (wł.). Urzędowo donoszą, że w stanie Equador wybuchła rewolucja. Miasto Esmeralda stoi w płomieniach.

O zdradę na rzecz Serbii.

Lublana, 12 lutego (wł.). Wiceburmistrz miasta, dr. Treller i prezes Sokoła słowiańskiego, dr. Orazen, ścigani są przez prokuratora, jako oskarżeni o zdradę stanu na rzecz Serbii.

Propaganda d-ra Orazera zmierzała do tego, aby słowiańska młodzież sokolska w razie wojny austriacko-serbskiej stanęła po stronie Serbii.

Papież nie przyjął ks. Wieda.

Rzym, 12 lutego (wł.). Powodem niezłóżenia przez księcia Wieda wizyty Papieżowi jest fakt, że chciał on odwiedzić Papieża w charakterze czysto prywatnym, lecz z Watykanu oświadczone mu, że Papież zgadza się na udzielenie tylko oficjalnej audyencji. Wówczas ks. Wied, nie chcąc zrazić do siebie swych mahometaniskich poddanych, zrzekł się zupełnie audyencji.

Podstawy sojuszu.

Lodyn, 12 lutego (wł.). Podróż Venizelosa, jak donoszą z Bukaresztu, miała dla Grecji jak najlepsze wyniki. Wprawdzie niema jeszcze mowy o zawarciu sojuszu pomiędzy Grecją, Serbią i Rumunią i na wypadek wojny Grecji z Turcją, Serbia i Rumunia pozostaną neutralne, lecz o ile po stronie Turcji stanie jakiegokolwiek inne państwo, jak np. Bułgaria, lub nawet zagrozi tylko, że to uczyni, wówczas Serbia i Rumunia udziela Grecji czynnej pomocy.

Wyjazd ambasadora.

Paryż, 12 lutego (wł.). Nowy ambasador francuski w Petersburgu Paleologue, wyjechał wczoraj do Rosji, aby objąć swoje stanowisko.

Na dworzec odprowadzało go wielu dygnitarzy, a pomiędzy innymi także ambasador rosyjski w Paryżu, Izwolski.

Powrót dyplomatów.

Białogród, 12 lutego (wł.). Veniselos i Pasicz przybyli tu z Bukaresztu.

Włochy i Anglia.

Rzym, 12 lutego (wł.). W tutejszych kołach politycznych informują, że rokowania Włoch

i Anglii z Turcją w sprawie budowy kolei w Azyi Mniejszej, są już na ukończeniu z jaknajlepszym dla Włoch rezultatem.

Dalej donoszą, że podpisanie aktu opuszczenia przez Włochy wysp tureckich na morzu Śródziemnym nastąpi w najbliższych dniach.

Afera Putiłowska.

Paryż, 12 lutego (wł.). Aferę Putiłowską należy uważać za ukończoną, gdyż nastąpiło zupełne pojednanie się zakładów Putiłowa z zakładami Creuzota. Kapitał zakładów Putiłowskich będzie powiększony o 34 miliony rubli, z tego 15 mil. zostanie ulokowanych w akcjach, 15 w obligacjach, a pozostała suma użyta będzie na wykupienie zakładów Newskich.

Wzlot.

Genewa, 12 lutego (wł.) Wczoraj o godzinie 1 min. 39 lotnik francuski Agenor Parmelin wzniósł się w Colin Borsy, aby przelecieć nad górą Mont Blanc, najwyższą z łańcucha alpejskiego, a uważaną dotychczas za niemożliwą do przebycia na aeroplanie.

Parmelin, szybując na wysokości 5,300 metrów, przebył szczęśliwie górę i wylądował w godzinę i 50 minut później w Piemencie, w miasteczku Aosta. Zgromadzone tłumy urządziły mu entuzjastyczną owację.

Trzęsienie ziemi.

Fiume, 12 lutego (wł.) Dziś o godz. 1 m. 20 w nocy odczuto tu silne trzęsienie ziemi. Ludność opuszczała w panicznym popłochu mieszkania i obozowała na ulicach przez całą noc.

Trzęsienie ziemi żadnych szkód nie wyrządziło i ofiar w ludziach niema.

Kara.

Peiplin, 12 lutego (wł.) Ks. Szulc, redaktor „Pieigrzyma” skazany został za potwarz na karę pieniężną i zapłacenie kosztów procesu.

Skazany na śmierć.

Nowy Jork, 12 lutego (wł.). Znany morderca, rzekomy pastor Schmidt, skazany został na śmierć w krześle elektrycznym, Egzekucja odbędzie się dnia 27 marca.

Samobójstwo na scenie.

Palermo, 12 lutego (wł.). Podczas wczorajszego przedstawienia w teatrze „Del Popolo”, w ostatnim akcie popełniła samobójstwo na tle romantycznym jedna z aktorek.

Dzisiejsze ranne wydanie „Neue Lodzer Zeitung” donosi z Petersburga, że Kokowcow otrzymał dymisyę, a miejsce jego zajął Goremykin. My dotąd, jak również prasa warszawska,

Msza święta za duszę

s. † p.

Jadziuchny (Musi) Szmagierówny

odbędzie się w kościele św. Krzyża w dniu 14 lutego, t. j. w sobotę o godz. 8 rano, na którą życzliwych zapraszają

498

RODZICE I BRACIA.

S. † P.

Walentyna z Dobrowolskich KUCIŃSKA

b. Obywatelka,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 12 lutego r. b. o godz. 7 rano, przeżywszy lat 71. Ekspozycja zwłok z domu przy ul. Franciszkańskiej nr. 53, do kościoła Najsw. Maryi Panny nastąpi w piątek o godz. 4 pp. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 14, t. j. w sobotę o godz. 9 r., wyprowadzenie zaraz po nabożeństwie na Stary cmentarz katolicki. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych i znajomych pogrążeni w ciężkim smutku

508

DZIECI I RODZINA.

potwierdzenia tej wiadomości nie otrzymaliśmy. Depesze mówią tylko o możliwości ustąpienia premiera.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Prenumeratorowi ze Zgierza. Przytoczone w liście Pańskim zdania francuskie (czy przepisane z wielu błędami, czy też wydrukowane błędnie, co utrudnia, miejscami nawet uniemożliwia ich zrozumienie) znaczą:

1) Rycerz bez trwogi i skazy. 2) Aby panu zrobić przyjemność, postąpiłam wbrew moim zasadom i wstałam się do mego męża za pańską protegowaną. Zdarzyło się, że ta osoba może być uwolniona niezwłocznie. Mój mąż napisał do komendanta. Przyjdźże pan. Oczekuję pana. 3) Jest to sekret poliszynela (czyli: jest to tajemnica, o której wazyacy wiedzą). 4) Jeżeli pan nie jesteś zdecydowany na zapłacenie w sądzie karnym 300 rb. grzywny (cecha niezrozumiała z powodu błędów). 5) Mama kazała zawiadomić pana, że pańskie nakrycie czeka na pana aż do nocy. Przyjdźże pan o którejś godzinie. 6) Błnokie.

P. Antoniemu Roll. Pańskiej bajki „Psy i złodziej” nie wydrukujemy z powodów łatwo zrozumiałych. Niesłusznie posądza Pan wiadomego działacza o naiwność. Tam wchodzi w grę wyrachowanie — a czy mądre, to czas pokaże.

P. And. Cyr. Towarzystwa opieki nad wychodzącymi z więzienia w Łodzi niema. O ile wiemy, niema go i w Piotrkowie. Jedynym źródłem informującym wreszcie o instytucjach społecznych na prowincji, jest „Kalendarz na Pogotowie ratunkowe”, wychodzący w Warszawie. Ale, niestety, skutkiem trudności technicznych, dział ten w „Kalendarzu” nie budzi zaufania.

P. E. Wys. Serdecznie współczujemy z Panem. Ale, chcąc leczyć, niedość jest poznać objawy choroby; należy dotrzeć do jej źródła. Niech Pan się zwróci do Towarzystwa badań nad dziećmi (ulica Krótka Nr. 9, Telef. 34—53).

OFIARY.

Na „Gniazdo” Tow. opieki nad dziećmi, J. Szewczyk, jako karę 1 rb. 50 kop.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprawdzone wy do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Skrajne temp. w st. C.	Wzrost śniegu w cm.	Uwagi
11/II 1 popoł.	747.1	+ 4.0	87	Pd W 1		Z dnia 11/II Temperatura max. — 5.0 C. min. — 8.8 Opada 69 mm.
11/II 9 wiecz.	746.8	0.6	95	Pd 1		
12/II 7 rano	744.6	1.2	100	Pd W 1		

Rozkład pociągów

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.15, b) 7.20, 8.05, 10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.45, 4.50, g) 5.45, h) 6.43, 7.33, 8.45

Przychodzą do Łodzi: 4.37, 7.22, 8.35, 9.35, i) 10.40, 1.00, 3.10, j) 4.58, 6.20, 8.08, 9.55, k) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odechodzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.59, 8.13, 3.12, do Warszawy o godzinie: 11.01, 12.34, 5.30, 2.31.

Przychodzą z Kalisza o godzinie: 1.21, 10.51, 12.22, 5.20, 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.23, 6.03, 3.02.

Odechodzą do Łowicza 10.

Przychodzą z Łowicza 7.45.

Kolej obwodowa.

Odechodzi ze stacji Łódź-Kaliska do Słotwin o godzinie 8.03, ze Słotwin do st. Łódź-Kaliska przychodzi 5.27. Odechodzi ze st. Łódź-Kaliska do Kuluszek 1.11 przych. z Kuluszek do st. Łódź-kaliska o godz. 7.48

Nowele prawne w sądach pokoju.

Z dnia 14 stycznia r. b. zostały wprowadzone do sądów pokoju jak pisze „Kurier poranny”; nowele prawne, dotyczące kwestyi postępowania sądowego, zarówno w sprawach cywilnych, jak i karnych.

Nadzór nad aresztowanymi.

Nowe prawo w pewnym stopniu zabezpiecza obywateli przed omyłkami policyi i nadużyciami podczas aresztowania pod zarzutem przestępstwa.

W 24 godziny po aresztowaniu policja obowiązana jest albo uwolnić aresztowanego, albo odesłać go do sędziego pokoju wraz z protokołem.

Gdy jest zasada do przypuszczenia, że sędziego pokoju w biurze niema, to sędziemu posyła się tylko protokół.

Nie później niż w 24 godziny po otrzymaniu protokołu sędzia pokoju obowiązany jest sprawdzić zasadność aresztowania i powziąć decyzję albo o uwolnieniu aresztowanego, albo co do dalszego uwięzienia.

Rozkazy sądowe.

W sprawach mniej ważnych, gdy oskarżonemu grozi grzywna do 50 rb. lub areszt do dwóch tygodni, w celu uproszczenia postępowania sądowego, wprowadzono rozkazy sądowe (przykazy).

Policja wszystkie protokoły o takiego rodzaju występach obowiązana jest przesać do sędziego pokoju, który nie póź niej niż po upływie doby po otrzymaniu protokołu rozpoznaje sprawę, nie wzywając policyi, oskarżonego i świadków, lecz kierując się wyłącznie danymi protokołu. Przytem w dniu rozpoznawania takich spraw wywieszana jest w sali sądowej wokanda ich dotycząca.

Gdy sędzia pokoju uzna protokół policyjny za ostatecznie przekonujący, zaraz ogłasza wyrok.

W terminie siedmiodniowym zarówno policja, jak i oskarżony mogą zgłosić żądanie o przejrzenie sprawy w ich obecności. Oczywiście rozkazy sądowe komunikowane są w kopii i policyi i oskarżonemu.

Rozstrzygając sprawy według protokołów policyjnych, sędziowie pokoju żądają od policyi, aby takie protokoły sporządzane były jaknajdokładniej, aby zeznania świadków bezwarunkowo były podpisane, a przedewszystkiem, by oskarżony złożył szczegółowe objaśnienie i podpisał je. W razie przedstawienia przez policyę protokołu, nieodpowiadającego tym wymaganiom, sędziowie pokoju rozkazów sądowych nie wydają.

Przyśpieszenie procedury karnej.

Skasowano obowiązkowe stawiennictwo oskarżonego w sprawie, w której grozi więzienie. Oskarżony może być skazany zaocznie.

Czas podania opozycji na wyrok zaoczny skrócono z 14 dni do siedmiu, przytem do tego, aby sprawa mogła być na nowo sądzona, oskarżony, według nowych przepisów obowiązany jest powołać się na przyczynę, uzasadniającą jego nieobecność podczas pierwszego terminu.

Dotychczas w razie niestawiennictwa oskarżyciela sprawa nie była rozważana.

Obecnie oskarżony może żądać rozpatrzenia sprawy podczas nieobecności oskarżyciela.

Podczas rozpoznawania sprawy w drugiej instancji (zjazd sędziów pokoju) ograniczone zostało prawo strony co do żądania zbadania wszystkich wskazanych świadków.

Obecnie badani są tylko świadkowie albo przeprowadzeni przez stronę na posiedzenie, albo nie zbadani przez sędziego pokoju bez przyczyny zasługującej na uwzględnienie.

Motywowanie wyroków.

Według nowego prawa ani jeden wyrok sędziego pokoju lub zjazdu nie może nabrać mocy prawnej, dopóki nie będą ogłoszone motywy.

Gdy zachodzi trudność w ogłoszeniu wyroku umotywowanego zaraz, to powinien być wygotowany w terminie trzydniowym.

Jednocześnie zabroniono sędziom pokoju

umarzać sprawy karne według swego zapatrywania. Każda sprawa bezwarunkowo musi być zdecydowana in merito.

Sprawy cywilne.

Dotychczas sprawy z powództwa nie przynoszącego 30 rb., decydowane były przez sędziów ostatecznie.

Według nowego prawa wszystkie sprawy w apelacji można przenosić do zjazdu.

We wszystkich sprawach cywilnych strony obowiązane są zawiadamiać sędziów i zjazd o zmianach swego miejsca zamieszkania, Awizacje, nie doręczone stronom z powodu zmiany adresu, dołączają się do aktów sprawy i uważane są za doręczone.

Ograniczono także prawo co do podawania opozycji na decyzję zaoczną.

Dość, aby pozwany raz tylko wystąpił w sprawie a decyzja, ogłoszona na posiedzeniu, na które pozwany nie stawił się, nie jest uważana za zaoczną.

Również dość przekonać się sędziemu, iż pozwany znajdował się w sali sądowej podczas wywołania sprawy, aby decyzja nie była uważana za zaoczną.

Sędzia również może z własnej inicjatywy żądać przedstawienia dowodów, nie złożonych przez strony z przytoczonych przez nie okoliczności.

Wysokość dochodów lub strat sędziowie mogą obecnie określać według własnego zapatrywania w tych wypadkach gdy strony pozbawione są możliwości określić je same.

Egzekucya na podstawie dokumentów niewątpliwych.

Dość jest przedstawić sędziemu pokoju weseł zaprotestowany, aby bez wzywania pozwanego, sędzia na tym samym dokumencie napisał rozkaz do komisarza sądowego o wyegzekwowanie należności.

W trzy dni potem komornik przystępuje do egzekucyi.

Falszerstwo.

W sądach pokoju wynikało mnóstwo sporów w sprawach cywilnych co do prawdziwości podpisów na wekslach.

Dawniej dość było pozwanemu zadeklarować spór o falszerstwo, aby sędzia pokoju obowiązany był przesać akta sprawy do sądu okręgowego, gdzie mogły przeleżeć rok i dłużej.

Obecnie sędziowie pokoju sami decydują owe spory, żądając po upływie tygodnia złożenia dowodów i dokonywając ekspertyzy u siebie w biurze.

*

Przytoczone wyżej nowości prawne w procedurze sędziów pokoju są najważniejszymi w stosunku do spraw potocznych, cała bowiem nowela, wprowadzona łącznie z reformą sądu lokalnego, zawiera szereg innych przepisów, których dokładne opracowanie w kształcie podręcznika w języku polskim byłoby rzeczą wielce pożądaną.

Ostrzeżenie przed Kanadą.

Wiedeńskie Biuro Koresp. przesyła nam następujący komunikat:

Najnowsze wiadomości o sytuacji kanadyjskiego rynku pracy co do niektórych zawodów nie są wcale optymistyczne. W środkowej i zachodniej Kanadzie wielu rzemieślników, głównie w przemyśle budowlanym znalazło się bez utrzymania. Niema też żadnego zapotrzebowania robotników rolnych (do ferm), ani zarobników dziennych. Górnicy w kopalniach węgla na wyspie Vancouver strajkują już od kilku miesięcy. Strajk czeladników krawieckich w Montreal dotychczas się nie skończył. Kobiety mają widoki utrzymania się tylko, jako zwykłe służące, natomiast pielęgniarki, pomocnice handlowe, piszące na maszynach i bony, często nie mogą znaleźć zajęcia.

Wobec nadmiaru rękodzielników bez pracy rząd stosuje teraz ściśle postanowienia, ograniczające imigracyę do Kanady, zawarte w kana-

dyjskiej ustawie o emigrantach, i to zarówno w portach Kanady, jak przez swoje organa na Ellis Island (koło Nowego Jorku). Według tych postanowień musi każdy emigrant, w czasie między 1 listopada, a 28 lutego każdego roku, oprócz biletu kolejowego aż do miejsca przeznaczenia, posiadać nadto wyłącznie dla siebie gotówkę w kwocie 50 dolarów (250 kor.).

To samo odnosi się do członków rodziny emigranta: Każdy z nich, oprócz biletu kolejowego aż do miejsca przeznaczenia, winien posiadać 50 dolarów (250 koron), o ile liczy już lat 18, poniżej zaś tego wieku 25 dolarów (125 koron). Wyjątki od tego istnieją tylko dla niektórych kategorii emigrantów.

Wreszcie według doniesień dzienników amerykańskich, miano do dnia 31 marca 1914 r., zabronić przybywaniu rzemieślników i zarobników do prowincyi British Columbia z powodu przeludnienia.

Wobec tych stosunków powinni wychodzić, którzy zamierzają szukać zarobku w Kanadzie, dokładnie sprawę tę rozważyć, mogą bowiem położenie swe pogorszyć, jeszcze i narazić się na głód i nędzę.

Z LITWY I RUSI.

„Tygodnik ukraiński”. W Kijowie powstaje nowe pismo polskie p. n. „Tygodnik Ukraiński” i ustronowany z dodatkiem bezpłatnym „Rolnik Ukraiński”.

Tygodnik poświęcony będzie interesom ludności polskiej na obszarach Ukrainy, Półdla, Wołynia i Zadnieprza.

W Tygodniku przyrzekli pomieszczać swe prace wybitni pisarze polscy z Henrykiem Sienkiewiczem na czele.

W celu wydawania „Tygodnika Ukraińskiego” tworzy się w Kijowie specjalne konsorcjum p. f. „Kijowska spółka wydawnicza”, której kantor mieści się przy ulicy Michałowski Zaułek № 5.

Z CESARSTWA.

Przeciwko „Tango”. Metropolita moskiewski, Makary, ogłosił orędzie pasterskie, przestrzegające mieszkańców Moskwy przed uprawianiem tańca „Tango”.

Z tańcem tym należy walczyć z ambon, w świątyniach i na zebraniach; należy ugasić płomień zła społecznego, przypominającego Sodomę i Gomorę. Uprawiający „Tango”, poniosą karę Bożą.

Wystawa przemysłowa. Przy ministeryum przemysłu i handlu utworzono komisję specjalną, złożoną z przedstawicieli ministeryów oraz organizacyj przemysłowo-handlowych, celem opracowania przepisów, na których zasadzie zorganizowana ma być ogólnopolska wystawa przemysłowa.

Jak zaznaczyliśmy w swoim czasie, organizacje przemysłowo-handlowe Królestwa Polskiego wypowiedziały się przeciwko organizowaniu wystawy takiej.

Budowa szos. Otwarto w Petersburgu zjazd działaczy rosyjskich w sprawie dróg szosowych.

Obecnych jest 200 osób, w tej liczbie przedstawiciele ministeryum komunikacji, ziemstw i Cesarzowskiego rosyjskiego towarzystwa automobilowego.

Zjazd otworzył minister Ruchłow, który w mowie swojej zaznaczył ważne znaczenie szos w życiu państwa i wskazał na konieczność pokrycia Rosyi siecią szos, w obecnym bowiem czasie państwo rosyjskie w porównaniu z państwami zagranicznymi stoi na ostatnim miejscu.

Zjazd przeciwpożarny. Odbyło się w Petersburgu otwarcie zjazdu działaczy przeciwpożarnych.

Odczytano szereg ciekawych referatów o walce z pożarami.

O leczeniu chorób płucnych.

585

Brak prawdziwie pożytecznych preparatów przeciw chorobom płucnym dawał się oddawna dotkliwie we znaki. Pragniemy więc zwrócić uwagę czytelników naszych na ostatnio wprowadzony do leczenia preparat FAGOSOL, owoc wieloletnich doświadczeń, preparat przyrzadzony na zasadach ściśle naukowych, ze środków wyłącznie roślinnych, który radykalnie leczy choroby płucne, jako: gruźlicę, chroniczny bronchit, kokałusz oraz wszelkie zadawione kaszle i katary płuc. Głównym czynnikiem działającym

FAGOSOLU są części składowe dziegiu drzewa bukowego, które znajdują się w FAGOSOLU w postaci rozpuszczalnej, łatwo przyswajanej przez organizm. Wielokrotne obserwacje lekarskie nad skutecznością FAGOSOLU przy suchotach dowiodły, że już w krótkim czasie po użyciu FAGOSOLU zachodzi szybka zmiana w ogólnym stanie chorego, ponieważ FAGOSOL wywiera dodatni wpływ na wszelkie przejawy towarzyszące suchotom płuc, gardła oraz kiszek; kaszel i wydzielniny zmniejszają się, znikają

nocne poty. Prócz tego FAGOSOL, odznaczając się silnie dezynfekcyjnymi własnościami, niszczy bakterie tuberkuliczne, które przy dłuższym używaniu FAGOSOLU zupełnie znikają z płuc, co jest oznaką wyleczenia. Ważnym jest, że przy bronchicie i przy katarze płuc FAGOSOL nie tylko leczy chorobę, lecz zapobiega od zapadnięcia na suchoty, co się często przy tych chorobach zdarza. FAGOSOL działa dodatnio na narządy trawienia i nie wywołuje

żadnych podrażnień żołądka i kiszek, co często bywa przy stosowaniu innych środków. Opinie zagranicznych powag lekarskich dostatecznie dowodzą wartości FAGOSOLU. Oto co nam piszą: „Wynik przy stosowaniu Fagosolu w chorobach płucnych jest wysmienity, żadnych ubocznych działań nie spostrzedłem. Dr. Ernest Hellmer w Wiedniu”. Stosowałem Fagosol w wielu wypadkach chorób płucnych. Mogę śmiało polecić ten preparat. Prof. Dr. med. Quastler w Wiedniu”.

Fagosol wysmienicie działa przy ostrym i chronicznym bronchicie, zmniejsza kaszel oraz wydzielninę. Takie dobre działanie widziałem przy gruźlicy, ponieważ zmniejsza męczący kaszel. Dr. Viztelski Friggess w Budapeszcie”. Tysiące wyleczonych FAGOSOLEM mogłyby powyższe opinie potwierdzić. FAGOSOL dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Reprezentant: Towarzystwo Chemikol. Warszawa.

Chicago 1893 7 odznaczeń, 2 medale.

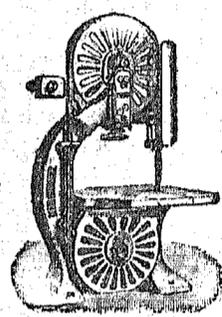
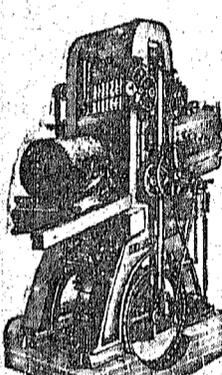
Fabryka maszyn
Kirchner i Ska.
Towarzystwo Akcyjne
w Lipsku-Sellerhausen

Największa w Europie fabryka budowy tartaków i maszyn do obróbki drzewa

Przeszło 250,000 maszyn dostarczone.

Katalogi na żądanie.

Oddział własny i skład maszyn: Ingeleur Biuro Breslau Ernstr. № 10.

Przedstawiciele:
PAULUS i ROTHE Łódź, ul. Miłsza № 4, tel. 19-73.

Grand Prix. Paryż 1889, Lüttich 1895, Medjan 1903.

DLACZEGO JESTEŚCIE BLADZI?

Jesteście małowkrwisi, jesteście chudzi, jesteście bladzi, słabi, zaniedbani w rozwoju, muskuly macie wate, ulegacie szybko zmęczeniu, kształty ciała waszego są słabo rozwinięte. Dlaczego? Dlatego, iż karmicie się niedostatecznie i nieprawidłowo. Jeśli pragniecie wyzdrowieć, nie traćcie pieniędzy na pigułki, proszki i mikstury, lecz przyjmujcie pożywny produkt

Biomalz

Dr. Paterman, Teltow-Berlin.

Jest to wyborowy ekstrakt słodowy, smaczny i aromatyczny, zawierający prócz pożywnych węglowodanów słońca, jeszcze i fosfor, żelazo oraz wapno. Biomalz całkowicie jest przyswajany przez krew i wprowadza do organizmu wszystkie, czego tenże niejednemu potrzebuje, aby być zdrowym i mocnym. Biomalz nie jest miksturą, lecz produktem odżywczym. Uzdrawia on dlatego, iż dostarcza wszystkim organom niezbędnego im pożywienia. Krew poprawia się i wzbogaca żelazem; kości i nerwy otrzymują fosfor i wapno i krzepną, muskuly wzmacniają się, rozwijają i nabierają sprężystości. **Uzyski naberają rumieńców i sił od Biomalzu.**

W aptekach i składach aptecznych lub przez T-wo „AUTOSIL”, Berlin i Wilno. Cena blaszanki 1 rb. 50 kop.; z żelazem lub z wapnem 1 rb. 80 kop. i 1 rb. Literaturę wysyła T-wo „AUTOSIL”, Berlin i Wilno. 521

Skład wędlin

J. KIJAKA

Widzewska nr. 127, tel. 27-02.
Filia: Piotrkowska 71, tel. 30-17.

Przy fili salon dla śniadań i kolacy.

UWAGA: Prócz tych sklepów żadnych innych nie posiadam.

W każdym gospodarstwie i w każdej chwili można mieć piwo doskonałe, tak pełne i smaczne jaknajwiększe z antalka. Wyśmienite do ostatniej kropli.

Główny skład piwa Tow. Akc. Browarów Parowych

„HABERBUSCH & SCHIELE“

Łódź, Przejazd № 75, tel. 14-33.

POLECA ZNANE PIWA:

PILZEŃSKIE:

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.60 kop.
" 10 " " " 3.20 "

KULMBACHSKIE:

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.70 kop.
" 10 " " " 3.40 "

z dostawą do prywatnych domów bez zastawu.

W Pabianicach obstalunki przyjmuje restauracja W-go Pana Hagenbarata. Reprezentant na Łódź i okolice.

Edward Lorentz.

Dnia 15 lutego, o godz. 2 po południu odbędzie się

Ogólne Zebranie

członków Staro-Rokickich kas pogrzebowych na „Srebrnym Kuroku”. Szan. Członkowie łaskawi będą przybyć na takowe jaknajliczniej. Wrazie nieprzybycia dostatecznej liczby członków, zebranie odbędzie się w drugim terminie dnia 15 marca r. b., nie zwracając uwagi na ilość przybyłych.

ZARZĄDY.

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.

Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331—r.

Dr. H. Salkowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).

Codziennie od 10—11 rano i od 4 do 6 po poł. Telef. 23-10. 2552

Dr. H. RUEGER

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne. Od godz. 4—6 po poł. 2555

Dr. med. Z. BOLL

Choroby skórne i weneryczne

ul. Mikołajewska 18.

Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. Telefon № 28-89.

D' Mittelstaedt

Mikołajewska 87.

Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 pół po poł. w niedziele i święta tylko rano od 8—10

Dr. med. P. LANGBARD

były asystent kliniki berlińskiej

Zawadzka 10. Telef. 33-88.

Specjalista chorób wenerycznych, przyjmuje od 8—1 i od 5—8 wiecz. Dla pań od 4—5, osobna poczekalnia. Leczenie rzeżączki i syphilisu najnowszymi środkami. Szybkie i skuteczne leczenie chronicznych stanów.

Lekarz-Dentysta

PIOTR WŁODARSKI,

ul. Piotrkowska № 113.

Przyjmuje od 9 r. do 7½ w. 278

Przejazd № 3.

starszy Telef. 17-14

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8 front, 1-e piętro.

Przyjmuje od 9½—12 i od 6—8 w.

Młody energiczny

uzdolniony biuralista z ładnym charakterem pisma, obznajony z rachunkowością handlową, przukuje zaraz odpowiedniego zajęcia na stałe lub na godziny. Wymagania bardzo skromne. Oferty w adm. „Rozwoju” sub. „Pracownicy”.

Dr. Jelniczki

Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych

ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.

Przyjmuje: 9—12 i 5—8, panie 4—5. 1181

Dr. Leon Waclaw

Olszowski

Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszek Ewangelicka 5, przyjmuje do 10 r. i od 4—8 po poł. 5359

Dr. Waclaw Bernard

choroby weneryczne dróg moczowych i skóry. Spacerowa 40 przy Andrzeja (9—1 i 5—8).

Dr. W. Dutkiewicz

Choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych, ul. Mawrot № 1, róg Piotrkowskiej.

9—12 i 5—8, panie 4—5.

Dr. S. SZNITTKIND

Średnia 8.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, (stosuje 600), kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz, etc). Rano od 8 i pół—11 i pół od 4 i pół—8 i pół.

Dr. med. W. KOTZIN

powrócił.

UL. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc, Przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 po poł. 2597

Dr. Zofja Garlicka

powróciła

ul. Krótka 6a. 142

Szkoła tańców St. Zaborskiego

DZIELNA 31, I PIĘTRO

przyjmuje zapisy na

NOWY KURS i mazura. (Do koła już rozpoczętego może się przyłączyć jeszcze kilka pań). Zapisy na miejscu i w zakładzie fotograficznym Piotrkowska 97. 408

Dr. WOLYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska № 89. Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 pol., w niedzielę od 10—12. Operacje, bronchoscopia, kąpiele elektryczno-słoneczne. 2569

Dr. med. P. BRAUN

były asystent kliniki berlińskiej, osiadł w Łodzi jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, dróg moczowych, kosmetyki lekarskiej. Przyjmuje: 8^{1/2}—11^{1/2}, 5—9. Dla pań: 3—5; osobna poczekalnia. Krótka 4. Tel. 95-35. 643

Dr. B. REJT

Średnia 5. Tel. 33-79.

Sp. choroby skórne włosów, weneryczne, moczołpłciowe i kosmetyka lekarska. — Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością: elektroliza (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5 do 8 wiecz. W niedzielę od 10 do 2 p. p. — Dla W. Pań: osobna poczekalnia. 517

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIAIA! Meble różne w wielkim wyborze wyprzedaje z powodu nagromadzenia po cenach znizonych do minimum Piotrkowska 116 i piętro front. Władysław Romiszowski. 2975—r

AAAAAA Chrześcijański magazyn mebli „Ekonomia” Piotrkowska 173 poleca różne meble do pokojów jadalnych, sypialnych salonów, gabinetów oraz pojedyncze sztuki po bardzo niskich cenach. W niedzielę sklep otwarty od 1 do 6. 1307—10—5

AAAAAA Zupelna wyprzedaż mebli stołarsko-tapicerskich po cenie niższej niż koszt z przyczyn zmiany lokalu. Niebywała okazja ul. Nawrot 57 F. Mikszewski. 1577—8c-ss—1

AIAIA! Meble różne sprzedam tanio, łóżka, materace szafy, bielizniarkę, otomany, lustro, kredens, stół, krzesła, biurko, etażerkę, stoliki, słapki, figury, lampę, różne drobiazgi. Piotrkowska 209—9 parter. 1513—3—1

AIA! Zakład Tapicersko-Stolarski Łódź, Dzielna 29 poleca, wybór otomany, sofy, obramowania, fotele, kozetki, łóżka, i t. p. robota solidna ceny przystępne, przyjmuje zamówienia stołarskie i tapicerskie. 1010—12swc—5

A Meble z 4 pokojów wyprzedam bardzo tanio byle zaraz Główna nr. 9 m. 14. 1421-cs-1

A Meble z kilku pokojów rozprzedam zabazem zaraz wyjeżdżając Piotrkowska 261 m. 5. 1422—3cs—1

A W trzech dniach muszą być sprzedane za bezcen, łóżka, bielizniarka, umywalnia garderoba, szafa, tremo, otomana, biurko, zegar, kredens, stół, krzesła, komoda, pensyonerka, obrazy Zawadzka 38 — 1 dom chrześcijański. 1514—1

A Meble różne z czterech pokojów z przyczyny zmniejszenia lokalu sprzedam tanio, Zielona 10—3. 1303—5—4

A Meble sprzedam zabazem byle zaraz również serwetę i kapy pluszowe Gubernatorska 20 m. 44 oficyna. 1427-5-2

Biurowo Ochrony Kobiet poleca zdolną pracowniczkę biurową, 6-cio letnia praktyka u adwokata. Mikołajewska 61. 1432—3cpt—1

Bacność, mam kilka sklepów solidnych do sprzedania, targi sprawdzone kupić można tanio. Kamiński Przędzalnia 37a do 12 i od 4—6. 1492—3sw—1

Biurowo Ochrony Kobiet poleca freblanki, ochronarki, bony kasyerki, ekspedientki, bufetowe, pielęgniarki, gospodynie. Za kandydatki swoje ręczy. Mikołajewska 61. 1434—1swpt—1

Do wynajęcia zaraz, miodosytin, z kompletem urzędowym, albo próżne piwnice, Kadwańska 43. 1385—3sw—1

Domy, domki, place, majątki ziemskie, interesy handlowe sprzedaje kupuje, lokuje kapitały Kamiński Przędzalnia 37a do 12 i od 4—6. 1491—3sw—1

Do fryzjera potrzebni subjekt i pomocnik na stałe Miłsza nr. 61. 1404—2c—1

Do sprzedania dom w Zduńskiej Woli. Wiadomość u gospodarza ul. Łaskowska 275. 1143—126ca—4

Do sprzedania urządzenie sklepowe. Wiadomość Piotrkowska nr. 205 w sklepie. 1459-3cs1

Do sprzedania sklep rogowy kolonialny z powodu kupna drogiego interesu Andrzeja 53a 1396—3—2

Filję piekarską sprzedam Nowo-Zarzewska 57. 1410-3-2

Jest do sprzedania sklep i magiel dowiedzieć się można ul. Rzgowska nr. 39 wejście od ul. Bednarskiej nr. 2. 1465-2-1

KARTOFLE na korce, ćwiartki, klifarnce. Mleczarnia „Gembów” Andrzeja 11. 1471—2—1

Lokal odpowiedni na sklep rzeźniczy do wynajęcia od 1 kwietnia ul. Brzezińska 65. 1394—3—2

Małżeństwo bezdzietne poszukuje jakiegokolwiek zajęcia Staro-Brzezińska na Dołach 5 Zawadzki. 1481—1

Magiel w dobrym stanie zaraz do sprzedania. Wiadomość Chłodna 6 w sklepie Baluty. 1483—3—1

Mam do sprzedania kilkanaście beczek większych i mniejszych kwaszonej kapusty. Wiadomość ul. Brzezińska nr. 104 Ogródnik. 1512—1

Mleczarnia z obładami i bilardem jest zaraz do sprzedania za 300 rubli, pod familijny Spacerowa 37. 1503—3sp—1

Mieble z 3-ch pokojów niedrogo odstąpię Pasaż-Szulca 16 stróż wskazuje. 1527—2s—1

Magle nowe do sprzedania. Fabryka magli Złnierska 24 B. Kapczyńskiego. 1081-8cs-3

Mieble mało używane sprzedam tanio byle zaraz Piotrkowska 190 m. 1. 1430—3cs—1

Magielu czwoliak lat 20, zna polski, rosyjski i bardzo dobrze rachunkowość; poszukuje jakiegokolwiek pracy, (znajduje się w krytycznym położeniu. Łaskawe oferty dla „Głodnego 20” w Rozwoju. 1403—4—2

Niechcę dom ze sklepem i mieszkaniami przy ul. Aleksandrowskiej nr. 55 tanio do sprzedania. Dowiedzieć się u gospodarza l. Höhne. 1460-3-1

NOWY KOSTYUM MASCOWY dla szczupłej damy prywatnie do wypożyczenia lub sprzedania Główna 49 m. 10. 1522

Oddam na własność dziewczynkę 7-letnią sierotę Piotrkowska nr. 289. 1457—2—1

Obiady po 35—40—50 kop. wydaje nowootworzona Mleczarnia, Promenada nr. 9. 1509—4—1

Oddam na własność 3 tygodniową dziewczynkę niachrzczoną. Wiadomość u stróża ul. Zachodnia nr. 62. 1580—3—1

Odstąpię dzierżawę zaraz 8 i pół morgi z zabudowaniem w Łodzi, obejrzeć Nowe-Rokieto posiadłość A. Groszczyńskiego. 1385—3—2

Przybliżał się pies czarny, do odebrania w lecznicy Łaskiego, Górny Rynek 3—4 za zwrotem kosztów. 1508—3—1

Powóz na gumowych kołach i różne bryczki tanio do sprzedania Cegielniana 62. 1292-3c-1

Potrzebny podręczny do szewca Leszna 68 Jan Król. 1518-3sp-1

Panny kompletnie zdolne stażniczki spódniczkarki i dzwoneczniczki do nauki Benedykta 10 m. 17. 1521—5—1

Potrzebni, małżeństwo (żona służąca) z 14 letnim dzieckiem i stangret Nowa (5 róg Przejazd). 1523—1

Przybliżał się pies polowy, uszy brązowe, ogon średni, trzy lata brązowe i nakrapiany kropkami, prawy właściciel może odebrać za wynagrodzeniem B. Perdek ul. Pryncypalna 25. 1499—1

Potrzebny ślusarz na maszynowe roboty Mikołajewska 30 Fabr. rowerów. 1499—1

Potrzebna dziewczyna do dziecka, lat 14—15 ul. Przędzalniana róg Częstochowskiej 84. Pralnia. 1496—1

Potrzebny **MODELARZ ZARAZ.** Wólczajska 110 1495—3—1

Przybliżał się pies buldog mieszaniec ul. Ciemna 43 m. 8. 1481—1

Potrzebny uczeń do zakładu felczerskiego Gubernatorska nr. 27. 1515—2—1

Potrzebne zdolne panny i uczennice Andrzeja 46 m. 11. 1511

POLEROWNIK (Szliifierz) zdolny potrzebny zaraz ul. Widzewska 86 W. Surpiński. 1483—3—1

Przybliżała się duża suka biała brązowe łaty skrapiana z paskiem na szyi, odebrać można ul. Targowa nr. 40 m. 22. 1478—3—1

Potrzebni chłopcy lub starsi ludzie do roznoszenia artykułu codziennej potrzeby z kaucją rb. 3, Wiadomość ulica Krótka 11 Malarz. 1441—3—1

Poszukuje posady aptekarskiej uczennicy. Oferty w Rozwoju pod „Uczennica” 1406-6-2

Potrzebny stróż ul. Kaliska 19. 1428—3—2

Potrzebna zdolna sklepowa do sklepu rzeźniczego. Wólczajska nr. 175. 1402—3—2

Potrzebna zdolna prasowaczka Dzielna 22. 1472—2—1

Potrzebna zaraz kasyerka znająca niemieckiego kaucją 800 rb. Oferty „Zaraz” w adm. Rozwoju. 1463—3—1

Posady kasyera, magazyniera, kontrolera lub innej, na prowincji poszukuje. Posładam świadectwa. Mogę złożyć kaucję. Oferty Warszawa, poczta 3, poste-restante „Solidność”. 1438—4—1

Potrzebna praczka, która umie także dobrze prasować. Zgłaszać się do Sanatorium „Unitas” Pusta 11g. 1417—2*—1

Potrzebny uczeń do fryzjera pierwszeństwo z prowincji Widzewska 196. Błaszczyski. 1415—2c—1

Pokój do wynajęcia, tamże szafy sklepowe Piotrkowska 190 sklep. 1166—3sc—2

Pesztki wełniane na bluzki, kostiumy damskie, ubrania męskie w najlepszych gatunkach, Konstancyńska 5 m. 24, oficyna, II piętro. 1480—12cs—1

Sklep z filją piekarską sprzedam z powodu samotności i braku gotówki Piotrkowska nr. 180. 1507—3—1

Są do sprzedania różne meble stoly, szafy, łóżka, bielizniarki, biurka Rozwadowska nr. 14 u stolarza. 1524—4—1

Skradziono mi stempel z buzdawki przy ul. DREWNOWskiej nr. 101 w dniu 22 października 1913 roku. Za wszystkie rachunki wogóle od tej daty nie odpowiadam. Zastrzeżenie zrobione T. Borowski. 1464—3—1

Sprzedam różne sprzęty domowe niedrogo. Wiadomość: ul. Konstancyńska № 29 od 9 rano do 3-ej po poł. u stróża. 1466—6—1

Sklep kolonialny do sprzedania z powodu choroby Leszno 53 1466—6—1

Sklep sprzedam z urządzeniem rzeźniczkim Słowiańska 15. 1597—3—2

Stroję, reparuję fortepiany i pianina ul. Południowa nr. 11 1525—2s—1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z całym urządzeniem zaraz lub od 1 kwietnia ul. Ogrodowa nr. 50. 1501

Sklep do sprzedania zaraz Stara-Mania 1 (Biały dom). Wiadomość na miejscu. 1404-3-1

Student ostatniego roku jednego z uniwersytetów francuskich udziela lekcji francuskiego, korespondencji. Metoda własna. Oferty w adm. Rozwoju pod „W. K.”. 1487—2—1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu ul. Szkolna nr. 15. 1478—3—1

Sklep do sprzedania zaraz. Wiadomość ul. Andrzeja 51 m. 17 u Sliwińskiego. 1519-2-1

Sklep rzeźniczy od 1 kwietnia do wynajęcia zapyt. u gospodarza Kątna 24. 1478—3—1

Tanio do sprzedania szaty dębowe i orzechowe byle zaraz 2-ga Fajfra nr. 5 (Baluty) stolarz. 1429—3—2

Tanio tapicer przerabia meble i materace zawiadomić kartą pocztową Lipowa 32 Ruszkowski. 1493—2s—1

Wanna z piecykiem do założenia w każdym miejscu, okazynie do sprzedania. Wiadomość: ul. Wólczajska 149 m. 7. 1186—3**—2

Wylączna sprzedaż partyjnych sztuk i resztek z fabr. Leonhardta hurtowo i detalicznie. Handlującym rabat Edmund Wasilewski, Łódź Kątna 36. 10—c—4

Zakład fryzjerski, z powodu kupna domu do sprzedania. Punkt zdatny i dla felczera. Wiadomość Piotrkowska 225 fryzjer. 1391—30*—1

Zdolna i podręczna potrzebna do pracowni sukien Lipowa nr. 87 m. 8. 1395—3—2

Zaginiony numer 845 dorozkarski na imię Adama Kaploniaka Marysińska 42. 1536—3—2

Zakład fryzjerski do sprzedania ul. Brzezińska nr. 106. 1575—3—2

Z powodu otrzymania pozwolenia na winny sklep, piwiarnia do sprzedania zaraz Luży (Ludwiki) nr. 49 Korzeniewski. 1502—6—1

Zaginiona kobieta chora umysłowo ubrana w jasną siłkę w ciemnej chustce. Ktoby wiedział gdzie się znajduje proszę zawiadomić Szosa Pabianicka u Skonieczna. 1528—1

Zaginiony pies buldog ciemnoniebieski z obrozą. Odeprowadzić za nagrodą. Balucki Rynek 2 Dłutkiewicz. 1484-2-1

Z pokoje z kuchnią, wygodami od 1 kwietnia do wynajęcia r. b. Orta 16 m. 14. 1486—3—1

Z okien inspektowych, skrzynek i maty do sprzedania wiadomość: Ksawerów gm. Władzaw Jan Keller. 1497—3—1

Z 2000 rub. na numer hipoteki do oddania zaraz, posredującym wykluczone. Wiadomość ul. Mikołajewska nr. 11 w piwiarni. 1482—3—1

6000 5000, 2000, 1000 ulokuję zaraz na procent 8-9-10. Kamiński Przędzalnia 37a do 12 i od 4—6. 1490—3sw—1

9000 rb. do ulokowania na 1 Na hipoteki po Towarzystwie, na nieruchomości chrześcijańska w Łodzi. Wiadomość w kancelarii rejenta p. Sarosięka. 1390—3—2

40000 i 10000 rub. potrzebne są zaraz, na spłacenie długu hipotecznego, na dobre procenty. Kalisz, ul. Łódzka dom Maja, m. 50. 1529—2s—1

Zagubiono dokumenty.

Antonina Zacharyan zagubiła paszport wydany z gm. Waroty gub. kaliskiej. 3-1

Bolesław Artowicz zagubił książkę legitymacyjną wydaną z magistratu łódzkiego i biały bilet. 3-1

Dowód nr. 2811 Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowego (Pasaż Meyera 11) zaginiony. Zastrzeżenie zrobione. 3-2

Dowód nr. 224197 Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowego (Pasaż Meyera 11) zaginiony. Zastrzeżenie zrobione. 3-2

Józef Dzikowski zagubił paszport, wyd. z gm. Wróblew gub. kaliskiej. 1475—3—1

Jan Morozkin zagubił paszport, wyd. z gm. Łasku gub. Piotrkowskiej. 1429—3—2

Józefa Kazmierczak zagubiła paszport wydany z gm. Chojny gub. piotrkowskiej. 1

Jan Michałowicz zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Asterbluma. 1

Józef Rybczyński zagubił paszport wydany z gminy Izbicy gub. kaliskiej. 5-1

Katarzyna Wojszner zagubiła paszport, wyd. z gm. Lejpuńskiego gub. Suwalskiej pow. Sejny. 1599—3—2

Kazimiera Zurawin zagubiła paszport, wyd. z gm. Ordutów gub. kaliskiej. 1462—3—1

Leonora Wisztort zagubiła paszport, wyd. z m. Piotrkowa. 1446—3—1

Michalina Krakowiak zagubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki M. Rosenblatt. 1

Paweł Pankoni zagubił paszport wydany z magistratu łódzkiego. 3-1

Sabina Jabłońska zagubiła paszport, wyd. z gm. Dobra gub. Piotrkowskiej. 1454—3—1

Władysław Turlejski zagubił paszport, wyd. z gm. Kamińskiego gub. Piotrkowskiej. 1465—3—1

Wojciech Łucznik zagubił paszport, wyd. z gm. Roguźnie gub. kaliskiej. 1439—3—1

Władysław Karaliński zagubił paszport, wyd. z gm. Łęczno gub. Piotrkowskiej. 1395-3-2

Walerya Dąbrowska zagubiła paszport, wyd. z gm. Siemieniowa pow. Radzyńskiego gub. Siedleckiej. 1592—3—2

Zaginiony bilet loteryi klasycznej Król. Polskiego za № 22510 ot. a do 5 klasy 1913 r. 1405-3-2

Zaginiony paszport, wyd. wójttem gm. Bogusławice na imię Józef i Zofia Pietrzak. 1442-3-1

Zygmunta Krzywda zagubił paszport wydany z magistratu Łęczyckiego. 3-1

Zaginiona karta od paszportu na imię Nikodema Przybyła wydana z fabryki Hampla i S-ki. 3-1

**SZYBKIE WZMOCNIENIE
CIAŁA I DUCHA, USPOKOJENIE NERWÓW
WZBUDZENIE APETYTU, POLEPSZENIE TRAWIENIA**

HEMATOGENU D^{RA} HOMMELA

Zapewnia ni-
tżycie

Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
prosimy zadać kopiecznie z nazwiskiem D^{RA} HOMMELA
Literature i broszury ze zdaniem lekarzy wysyłamy bezpłatnie

Fabryka Hematogenu D^{RA} HOMMELA, Sp. ul. Smoleńska 33

Cukiernia i Restauracja 2-go rzędu

z trzema bilardami, z prawem handlu do godziny 2-iej w nocy,
do sprzedania lub wydzierżawienia z powodu choroby
właściciela w mieście gubernialnem. — Wiadomość u właściciela
„CORSO”, KONSTANTYNOWSKA Nr. 16. 322

D^{RA} B. LOWENSTERN
FOSMOZA
NAJLEPSZA
MILKA DZIWIWA

Dla dzieci, matek, rok-
waleśców, osób nerwo-
wych i starców. FOSMOZA
zapewnia prawidłowy rozwój
krwi, kości i mięśni. Nie-
zbędny pokarm dla dzieci
w okresie ząbkowania i ro-
śnięcia.
Liczne opinie pp. Lekarzy
Ordynatorów szpitali dołą-
cza się do każdego pudełka.
Dostać można wszędzie.
Cena pudełka 1 rb.

**DYREKCYA
PIOTRKOWSKIEGO TOWARZYSTWA
KREDYTOWEGO MIEJSKIEGO**

Stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa podaje do
powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgło-
siły się do Dyrekcyi z żądaniem przyznania im pożyczek na
ich nieruchomości.

Położone w Konstancyowie:

- № 80²232 Włodzimierz Matiatko 12000 rb.
- № 33²23 Abram Grosbardt i Mordche Hejman
vel Markus Heilman 20000 rb.

Położone w Łasku:

- № 213²425b Wolf vel Wołek Kantorowicz 10000 rb.

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny
być złożone Dyrekcyi przez osoby zainteresowane w prze-
ciągu dni 14 od daty podania niniejszego ogłoszenia. 649

**Łódzkie Rzemieślniczo-Przemysłowe
Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe
Piotrkowska 271.**

przyjmuje członków i wydaje pożyczki, od których pobiera 6 proc.
Przyjmuje wkłady oszczędnościowe, od których płaci od 4—8 proc.
a także przyjmuje wkłady warunkowe od 12 kop. tygodniowo. To-
warzystwo daje do domów kasety dla zbierania drobnych oszczę-
dności, Kasa czynna codziennie, oprócz świąt i niedziel: rano od 10—1
i od 6—8 wiecz. 2907

**W gimnazyum
imienia M. WITANOWSKIEGO**

ze wszystkimi prawami gimnazyjów rządowych w Łodzi, Placowa 13
są wakanse we wstępnej klasie i we wszystkich osnovnych kla-
sach, oprócz IV i VII. Prośby przyjmują w kancelaryi codziennie
od 2 do 3. Dzieci chrześcijańskie mogą być przyjęte z niższą
opłatą wpisu. 308

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób skórnych, we-
nerycznych, dróg moczowych i
włosów **Piotrkowska 144,**
róg Ewangelickiej. Telef. 19-41.
Przyjmuje od 8 do 2 pp. i od
5 do 9 wiecz.

Chor. weneryczne, moczopłciowe,
skórne i zabiegi chirurgiczne.

Dr. W. FISCHER.

Ordynator szpitala Czerwonego
Krzyża. Przyjmuje od 10—12 r.
i od 6—8 pp. Niedziele i święta
11—1. Zielona nr. 3. 402

Kostyummy

maskaradowe do wynajęcia. A.
Sznajder, Rozwadowska 8
róg Nowo-Spacerowej. 102

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryi
Piotrkowska 120. Tel. 32-33
Przyjmuje od g. 11—12 rano i od
5—6¹/₂ p. p. w niedziele i święta
od 10—11 rano. 3447

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 58, tel. 32-32
choroby uszu, nosa, gard-
ła i chirurgiczne 1649
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 po poł

**Zakład krawiecki
F. Majeranowskiego**

Piotrkowska 3. Telefon 23-72.
312

2 place

co sprzedania: jedna w Łodzi 4300 lokel
kw. t. j. 37 i pół na 112 i pół przy ulicy
Przędzalnianej, drugi w Nowych Choj-
nach blisko leśniczki 3,300 lokel kwadr.
40 na 60. Wiadomość: Mikołajewska 27,
m. 7; od 8-iej do 8-iej wieczór. 408

Fason „TANGO” poleca dy-
plomowana Pracownia Gorsetów

Anny Laferskiej

Łódź
ul. Konstancyowska nr. 10 egz.
od 1892 r. Telefon 34-75. 138

DO WYNAJĘCIA

sklep kolonialny. Pokój i kuch-
nia od 1 kwietnia r. b. również
2—5 pokoje z kuchnią, z wy-
godami i światłem elektrycznym
od 1 kwietnia r. b. **Wólczań-
ska № 164.** 446

Resztki

hurtowo i detalicznie na kostyu-
my damskie i garnitury męskie,
oraz skóry angielskie. Ceny przy-
stępne. Juliusza 16, m. 3, S. Pa-
cuszka. 4452

Tylko krótki czas

jeszcze niebywała
tania wyprzedaż

u **Schmechla i Rosnera**
Piotrkowska 100. 633

Ostrzeżenie !!!

Wobec pojawienia się wielu
podrobionych bezwartościowych
towarów, ostrzegamy wszystkich
że prawdziwą „Skórę angiel-
ską” na męskie i dziecięce u-
brania dostaje się tylko:

Piotrkowska № 145 m. 34.
Garnitur można nosić 5 lat. Tam-
że gotowe spodnie i ubranka. 484

Ostrzegam!!!

Wszelkie długi zrobione przez
moją żonę nie przyjmę i płacić
nie będę. **K Piotrowski.**

Sklep rzeźniczy.

z całym urządzeniem z wyrobio-
ną klientelą istniejący lat 14 za-
raz do sprzedania. Wiadomość
u właściciela Staro-Zarzewska
№ 36. 604

POLECAM

hafty kaliskie i szwajcarskie fi-
ranki, sztory, portyery, pończo-
chy i skarpetki. Resztki na ko-
styummy i bluzki, zaboty oraz ko-
szale damskie haftowane. Mus-
lein de lain. Ceny fabryczne
Wielki wybór.

Andrzeja 44 m. 2. 258

Wspólnik

bez kapitału z udziałem w pra-
cy do interesu egzystujący 3 i
pół lat zdolny, inteligentny han-
dlowiec potrzebny, pożądany
buchalter rutynowany. Zgłaszać
się osobiście ul. Zawadzka 53.
Jabłoński do 12 w południe
codziennie. 460

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne
moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9¹/₂ do 11-iej i od
5—8. W niedziele i święta od 9¹/₂
po 12-iej. **Telef. 28—28.** 507

Dziś i jutro po raz ostatni!

**KINO-
OPERA ŻYDÓWKI**

w 4 aktach w wykonaniu znak. włoskich śpiewaków

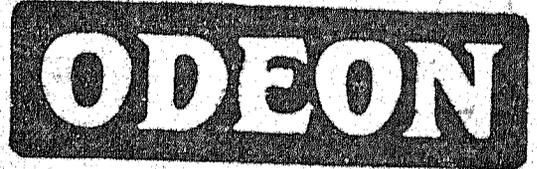
Prócz tego wielki przeszło 3 godzinny program kinema-
tograficzny między Innemi PRENS w swej komedyi

„ŻONA MEGO PAPY”

CENY ZWYCZAJNE!

647

CENY ZWYCZAJNE

Dziś i jutro po raz ostatni!

**Czy słyszał pan piejącego koguta?
Czy śmiał się pan z „Hansiem Fredy”?
Czy słyszał pan łódzką telefoniczną rozmowę?**

Powyższe mówiące obrazy pozostają tylko
jeszcze dziś i jutro!

Prócz tego wielki kinematograficzny program!

